

Bruksela, dnia 30 grudnia 2009 r.

KANCELARIA SENATU

Przedstawiciel Kancelarii Senatu
przy Unii Europejskiej

Sprawozdanie nr 63/2009

Inicjatywy i opinie Komisji Europejskiej grudzień 2009 (wybrane)

1. INSTYTUCJE - Komisja Europejska z zadowoleniem przyjmuje wejście w życie traktatu lizbońskiego

W dniu 1 grudnia 2009 r., wszedł w życie traktat lizboński. Z tej okazji w Lizbonie odbyła się uroczystość zorganizowana wspólnie przez rząd Portugalii, prezydentkę szwedzką oraz Komisję Europejską. Zdaniem Komisji nowy traktat przyniesie obywatelom Europy nowe, znaczące korzyści i położy kres debacie instytucjonalnej w nadchodzących latach. Dzięki temu Unia Europejska będzie mogła w pełni skupić się na pokonaniu kryzysu gospodarczego i finansowego oraz podjąć wysiłki na rzecz strategii 2020 zmierzającej do osiągnięcia wzrostu przy realizacji proekologicznych założeń.

Przewodniczący Komisji Europejskiej, **José Manuel Barroso**, powiedział: „Traktat lizboński stawia obywateli w centrum zainteresowania europejskiego projektu. Bardzo się cieszę, że dysponujemy właściwymi instytucjami, dzięki którym możemy działać, oraz że nasza sytuacja jest stabilna i pozwala na skoncentrowanie całej naszej energii na tym, co jest istotne dla naszych mieszkańców.”

Traktat z Lizbony wprowadza zmiany w obecnych traktatach WE i UE, jednak ich nie zastępuje. Udostępnia on Unii stosowne ramy prawne oraz narzędzia niezbędne do stawienia czoła nadchodzącym wyzwaniom i spełnienia oczekiwań obywateli.

Traktat lizboński zapewnia obywatelom Europy wpływ na bieg spraw europejskich; ich podstawowe prawa będą ujęte w formie Karty. UE będzie miała lepsze podstawy, aby spełniać oczekiwania w dziedzinach energetyki, zmian klimatu, przestępczości transgranicznej oraz imigracji. Ponadto nowy traktat pozwoli UE przemówić silniejszym głosem na arenie międzynarodowej.

Najważniejsze ulepszenia obejmują:

- **pogłębienie demokratycznego, otwartego i odpowiedzialnego charakteru Unii** – Parlament Europejski i parlamenty krajowe będą miały teraz większy wpływ na proces decyzyjny UE, zaś obywatele będą mieli prawo wiedzieć, jakie decyzje podejmowane są przez ich ministrów na szczeblu UE. Wszyscy obywatele Europy będą mieli możliwość wpływu na projekty legislacyjne UE.
- **skuteczniejsza Unia** – dzięki sprawnym i wydajnym instytucjom. Między innymi dzięki szybszemu i spójniejszemu procesowi decyzyjnemu w zakresie porządku i bezpieczeństwa publicznego wzrośnie potencjał Unii w zwalczaniu przestępczości, terroryzmu i handlu ludźmi.
- **poszerzenie praw Europejczyków** – wartości i cele Unii będą sformułowane przejrzysiej niż dotychczas. Karta praw podstawowych uzyska status prawny na równi z traktatami UE.
- **wiodąca rola na arenie międzynarodowej** – stworzono nowe stanowiska jako element działań w kierunku większej spójności między poszczególnymi aspektami polityki zewnętrznej UE, takimi jak dyplomacja, bezpieczeństwo, handel i pomoc humanitarna.

Dzięki wspomnianym ulepszeniom Unia będzie miała lepsze możliwości wprowadzania zmian, zapewni Europejczykom większe bezpieczeństwo i dostatek oraz da im szansę na uczestnictwo w kształtowaniu procesów globalizacji.

- **Dziesięć przykładowych korzyści dla obywateli europejskich:**

- ⇒ prawo obywateli do zwrócenia się z wnioskiem do Komisji, aby wystąpiła z propozycją nowej inicjatywy („europejska inicjatywa obywatelska”)
- ⇒ lepsza ochrona obywateli dzięki nadaniu Karcie praw podstawowych nowego statusu
- ⇒ ochrona dyplomatyczna i konsularna dla wszystkich obywateli UE, którzy podróżują lub mieszkają za granicą
- ⇒ wzajemne wsparcie w przypadku występujących na obszarze Unii klęsk żywiołowych lub katastrof spowodowanych przez człowieka, takich jak powódź lub pożar lasów
- ⇒ nowe możliwości działania w zakresie transgranicznych zagadnień polityki energetycznej, ochrony ludności oraz przeciwdziałania poważnym zagrożeniom zdrowia o zasięgu transgranicznym
- ⇒ wspólne działania na rzecz walki z grupami przestępczymi, które zajmują się przemytem ludzi przez granice
- ⇒ wprowadzenie wspólnych zasad zapobiegających zjawisku turystyki azylowej, w przypadku której w różnych państwach członkowskich wielokrotnie składane są wnioski o udzielenie azylu
- ⇒ zwalczanie terroryzmu poprzez zamrażanie aktywów
- ⇒ bardziej demokratyczne podejście do procesu decyzyjnego w UE (wzmocniona rola Parlamentu Europejskiego i parlamentów krajowych)
- ⇒ możliwość udzielania pilnej pomocy finansowej państwom trzecim

- **Najważniejsze etapy na drodze do traktatu lizbońskiego:**

- ⇒ czerwiec 2007 r.: Rada Europejska zarządza zorganizowanie konferencji międzyrządowej, której zadaniem jest zmiana istniejących traktatów
- ⇒ od lipca do października 2007 r.: konferencja międzyrządowa
- ⇒ zatwierdzenie traktatu przyjętego na nieformalnym posiedzeniu Rady Europejskiej w dniach 18-19 października 2007 r.
- ⇒ dnia 12 grudnia 2007 r.: ogłoszenie Karty praw podstawowych przez przewodniczących Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej oraz Komisji Europejskiej.
- ⇒ dnia 13 grudnia 2007 r.: podpisanie nowego traktatu lizbońskiego
- ⇒ od grudnia 2007 r. do listopada 2009 r.: procedura ratyfikacji we wszystkich 27 państwach członkowskich
- ⇒ dnia 1 grudnia 2009 r.: wejście w życie traktatu

Tekst traktatu lizbońskiego znajduje się pod adresem: http://europa.eu/lisbon_treaty

2. INSTYTUCJE - Prezydencja hiszpańska od 1 stycznia 2010 r.

Od Nowego Roku Hiszpania przejmuje na pół roku – po Szwecji – kierownictwo w Radzie Unii Europejskiej. Jednak program prezydencji obejmuje aż 18 miesięcy! Hiszpanie, po raz pierwszy w historii UE, ustalili priorytety przewodnictwa wspólnie z dwoma innymi krajami, Belgią i Węgrami, które w kolejnych półroczach będą kierować pracami Wspólnoty.

Hiszpańskie przewodnictwo będzie pierwszym, które w całości przebiegnie pod dyktando traktatu lizbońskiego. Po raz pierwszy również program prezydencji został uzgodniony z dwoma kolejnymi przewodnictwami – Madryt, Bruksela i Budapeszt zapewniają, że w ten sposób można bardziej przejrzysto kierować pracami Wspólnoty i jednocześnie zapewnić kontynuację rozpoczętych inicjatyw.

Program hiszpańsko-belgijsko-węgierskiej prezydencji został rozpisany do połowy 2011 r.

Kluczowe elementy pierwszej części to:

- Walka z kryzysem i wprowadzenie Europy na ścieżkę stabilnego wzrostu gospodarczego, zatrudnienia, rozwoju innowacyjności i konkurencyjności, zgodnie z zapisami traktatu lizbońskiego
- Poprawa nadzoru rynków finansowych
- Rozszerzenie agendy socjalnej, przede wszystkim pod kątem ludzi młodych, równości płci oraz walki z ubóstwem
- Realizacja i przegląd ustaleń zawartych w pakietach energetycznym i klimatycznym, w kontekście wyników konferencji ONZ w Kopenhadze
- Realizacja tzw. programu sztokholmskiego, który dotyczy rozszerzenia współpracy w zakresie polityki bezpieczeństwa, azylowej, sprawiedliwości i praw obywatelskich
- Podniesienie efektywności, spójności i widoczności działań zewnętrznych Unii, promowanie praw człowieka oraz podstawowych wolności.

Projekt 18-miesięcznego programu Rady dla trzech prezydencji: hiszpańskiej, belgijskiej i węgierskiej: <http://register.consilium.europa.eu/pdf/pl/09/st16/st16771.pl09.pdf>

Strona prezydencji hiszpańskiej:
<http://www.eutrio.es/en/index.html>

Symbolem potrójnej prezydencji będzie logo strony internetowej, która zostanie przygotowana w trzech wariantach – hiszpańskim, belgijskim i węgierskim. To również pierwszy przypadek w historii UE, kiedy trzy prezydencje posługują się wspólnym znakiem.

- **Czym jest prezydencja w Radzie UE?**

Głównym zadaniem kraju sprawującego prezydencję jest organizowanie i kierowanie pracami Rady oraz wszystkich związanych z nią organów. Hiszpania będzie odpowiedzialna za ustalenie agendy oraz przewodniczenie ok. 3 tys. spotkań roboczych, które odbędą się w Brukseli i Luksemburgu.

Szefem hiszpańskiej prezydencji jest premier **José Luis Rodríguez Zapatero**, który będzie współprzewodniczył posiedzeniom Rady Europejskiej, tworzoną przez przywódców 27 krajów członkowskich. Dzięki wejściu w życie traktatu lizbońskiego, od 2010 r. za organizację szczytów europejskich będzie odpowiedzialny stały przewodniczący Rady Europejskiej.

Sprawowanie prezydencji pociąga za sobą dwie istotne funkcje: reprezentowanie Rady UE w relacjach z unijnymi instytucjami, przede wszystkim z Parlamentem oraz Komisją, oraz w kontaktach z innymi krajami i instytucjami międzynarodowymi. Premier Zapatero będzie także zobowiązany m.in. do sprawozdania PE planów prezydencji oraz stanu ich realizacji.

W praktyce sprawowanie prezydencji oznacza budowanie porozumień i łagodzenie sporów między krajami członkowskimi UE. Państwo przewodniczące musi działać całkowicie bezstronnie i powstrzymać się od promowania na forum Rady własny narodowych interesów. Prezydencja musi także reagować na niespodziewane wydarzenia, które dotyczą całej Wspólnoty jak np. kryzys gazowy. Półroczne przewodnictwo to jednocześnie szansa dla kraju członkowskiego na lepsze zaznaczenie swojej obecności na arenie międzynarodowej

Hiszpania będzie sprawować przewodnictwo w Radzie UE po raz czwarty od momentu przyłączenia się do UE w 1986 roku. Ostatni raz Madryt kierował pracami Unii w pierwszej połowie 2002 r., co zbiegło się z wprowadzeniem do obiegu euro oraz kampanią antyterrorystyczną po zamachach z 11 września 2001 r.

3. INSTYTUCJE – „Co w tym roku zrobiła dla nas Unia Europejska?”

Jak co roku, Komisja Europejska opublikowała multimedialny rocznik, w którym prezentuje najważniejsze osiągnięcia Unii Europejskiej w 2009 r. W roczniku zebrano przykłady działań UE zwieńczonych sukcesami przynoszącymi obywatelom wymierne korzyści w dziedzinach sięgających od badań nad nowymi lekami na demencję po łagodzenie skutków kryzysu gospodarczego.

„Zamieszczone w roczniku przykłady dobitnie świadczą o tym, że działania UE przynoszą korzystne rezultaty, które odczuwamy na co dzień jako obywatele, konsumenci, czy pracownicy”, powiedziała wiceprzewodnicząca Komisji **Margot Wallström**, odpowiedzialna za stosunki instytucjonalne i strategię komunikacji społecznej.

W tym roku przedstawiono następujące dziesięć tematów:

- ⇒ **Droga ku uzdrowieniu gospodarki** – UE i państwa członkowskie zmobilizowały ogromne zasoby, by postawić gospodarkę na nogi i ochronić obywateli.
- ⇒ **Tańsza telefonia komórkowa** - Europejczycy mogą łatwiej i taniej utrzymywać ze sobą kontakt dzięki działaniom UE w sprawie obniżenia kosztów połączeń.
- ⇒ **Mobilizowanie wspólnych środków na walkę z demencją** – UE przeznaczyła 2 mld euro na inicjatywę w zakresie leków innowacyjnych, której celem jest zacieśnienie współpracy przemysłu i nauki prowadzącej do szybkiego zastosowania nowych odkryć w pracach nad nowymi lekami.
- ⇒ **Zmiana klimatu – fakty w nowym świetle** – dzięki decyzjom UE unikniemy emisji 32 milionów ton CO₂, po prostu wyłączając światło.
- ⇒ **Walka z głodem w najbiedniejszych krajach świata** – wyraźnym przejawem działań UE przeciwko ubóstwu i głodowi na świecie było przekazanie w 2009 r. 1 mld euro na tzw. instrument żywnościowy (Food Facility).
- ⇒ **Ochrona środowiska** – dbając o czystość środowiska, UE wprowadziła nowe przepisy ograniczające szkodliwe zanieczyszczenia ropopochodne i zanieczyszczenia pestycydami.
- ⇒ **Odbudowa Europy po klęskach żywiołowych** – kraje UE szybko udzielały sobie wzajemnego wsparcia, wysyłając pomoc w obszary dotknięte klęskami żywiołowymi, jak w przypadku trzęsienia ziemi w Abruzji w 2009 r.
- ⇒ **Zapewnienie klientom banków usług adekwatnych do opłat** – UE stworzyła wspólny rynek z korzyścią dla obywateli i przedsiębiorstw, a teraz dba o to, by banki uczciwie traktowały swoich klientów.
- ⇒ **Ochrona zwierząt lądowych i wodnych** – UE zdelegalizowała obrót produktami z fok i zaproponowała nowy plan działań ratujących rekiny.
- ⇒ **Bezproblemowe zakupy przez Internet** – UE rozprawiła się ze stronami internetowymi odmawiającymi konsumentom praw przysługujących im zgodnie z przepisami UE.

Dzięki multimedialnemu formatowi broszury obywatele mają dostęp do niej w Internecie, mogą również obejrzeć związany z jej tematyką krótki film. Materiały te dostępne są pod adresem <http://ec.europa.eu/snapshot>.

4. POLITYKA SPOŁECZNA - Jak ożywić rynki pracy dotknięte kryzysem

Środki antykryzysowe i unijne wsparcie finansowe pomogły ograniczyć negatywny wpływ spowolnienia gospodarczego na unijne rynki pracy w 2009 r. – taki wniosek wypływa z opublikowanego w dniu 15 grudnia br. sprawozdania Komisji Europejskiej. Żeby jednak zapewnić udane wyjście z kryzysu, środki te muszą być spójne z długofalowymi reformami zatrudnienia. Projekt „Wspólnego sprawozdania w sprawie zatrudnienia” będzie przedmiotem dyskusji ministrów ds. zatrudnienia i spraw społecznych podczas posiedzenia Rady w marcu 2010 r. i zostanie wykorzystany w opracowywaniu nowej strategii UE 2020 na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia, która ma zostać przyjęta przez przywódców unijnych wiosną 2010 r.

„Skoordynowane środki i wsparcie na poziomie unijnym oraz krajowym w znacznym stopniu przyczyniły się do stabilizacji gospodarki i zahamowania wzrostu bezrobocia w 2009 r. Teraz jednak musimy zapobiec dalszym redukcjom zatrudnienia i odtworzyć miejsca pracy utracone w wyniku kryzysu”, powiedział przewodniczący Komisji **José Manuel Barroso**. „Musimy patrzeć w przyszłość i nadal stosować skoordynowane podejście w celu zapewnienia trwałości miejsc pracy i zrównoważonego wzrostu w perspektywie długoterminowej. Dzięki przyszłej strategii UE 2020 uzdrowimy społeczną gospodarkę rynkową i skierujemy Unię Europejską na drogę gospodarki silniejszej, bardziej ekologicznej i solidarnej.”

Komisarz ds. zatrudnienia **Vladimír Špidla** dodał: „Wyważone połączenie doraźnych środków i długoterminowych reform to obecnie najważniejsze wyzwanie dla unijnej polityki zatrudnienia. Musimy wzmocnić, przeorientować i w końcu wycofać środki antykryzysowe, by zwiększyć elastyczność i bezpieczeństwo unijnych rynków pracy oraz zwiększyć odporność gospodarki na przyszłe spadki koniunktury.”

W projekcie „Wspólnego sprawozdania w sprawie zatrudnienia” Komisja przedstawia analizę działań podjętych w całej UE w celu zachowania miejsc pracy i udzielenia pomocy osobom w trudnej sytuacji oraz określa wyzwania, z którymi trzeba będzie się zmierzyć w przyszłości. Przewiduje się, że na rynkach pracy, znacznie osłabionych spowolnieniem gospodarczym w 2009 r., w przyszłym roku we wszystkich krajach UE nastąpi dalszy wzrost bezrobocia, aczkolwiek tempo tego wzrostu będzie słabsze. W ciągu najbliższych dwóch lat spodziewana jest stopniowa poprawa sytuacji gospodarczej, jednakże rynki pracy mogą na nią reagować z opóźnieniem. Kryzys szczególnie mocno dotknął niektóre grupy społeczne: młodzież, migrantów i pracowników o niskich kwalifikacjach.

Państwa członkowskie, chcąc bezpośrednio pobudzić gospodarkę i ochronić grupy społeczne najbardziej narażone na oddziaływanie kryzysu, wzmogły działania w obszarze polityki zatrudnienia i polityki społecznej w ramach trzech priorytetów europejskiej strategii zatrudnienia. W wielu krajach wzmocniono publiczne służby zatrudnienia, aby pomóc im w walce z rosnącym bezrobociem, a wsparcie unijne w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji pozwoliło państwom członkowskim w większym zakresie sfinansować działania antykryzysowe.

Systemy ochrony socjalnej dowiodły swojej skuteczności: automatyczne stabilizatory złagodziły bezpośrednie społeczne skutki spowolnienia w UE, aczkolwiek w różnym stopniu w zależności od kraju. Państwa członkowskie znacznie różnią się pod względem zdolności do zaspokojenia rosnącego zapotrzebowania na zabezpieczenie społeczne, co tym bardziej wskazuje na potrzebę zdecydowanych działań politycznych w celu aktywizacji osób bezrobotnych.

- **Przyszłe działania**

Kluczowym wyzwaniem dla UE i państw członkowskich jest obecnie ustalenie właściwych ram dla trwałej poprawy sytuacji na rynku pracy. Do podstawowych czynników stymulujących tworzenie nowych, lepszych miejsc pracy należą z jednej strony skuteczne strategie wyjścia z kryzysu przygotowujące zarówno jednostki, jak i całe przedsiębiorstwa do podjęcia wyzwań strukturalnych, a z drugiej – efektywna polityka w sektorze publicznym mająca na celu modernizację rynków pracy.

Sprawozdanie Komisji będzie przedmiotem debaty unijnych ministrów ds. zatrudnienia i spraw społecznych podczas posiedzenia Rady ds. Zatrudnienia, Polityki Społecznej, Zdrowia i Konsumentów w dniach 8-9 marca 2010 r. Będzie również stanowić wkład w prace Komisji i państw członkowskich nad przygotowaniem strategii UE 2020 na wiosenne posiedzenie Rady Europejskiej w dniu 25 marca 2010 r. Wcześniej opublikowano Raport w sprawie zatrudnienia w Europie za rok 2009, w którym szczegółowej analizie poddano najnowsze tendencje na unijnych rynkach pracy.

- **Dodatkowe informacje:**

Wspólne sprawozdanie w sprawie zatrudnienia

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=pl&catId=89&newsId=654&furtherNews=yes>

Raport w sprawie zatrudnienia w Europie za 2009 r.

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=119&langId=pl>

Miesięczny Monitor Rynku Pracy

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=120&langId=pl>

5. TELEKOMUNIKACJA - Wchodzą w życie nowe przepisy dotyczące telekomunikacji

Nowe przepisy unijne dotyczące telekomunikacji oficjalnie będą obowiązywać od dnia 19 grudnia br. w związku z ich publikacją w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej. Przepisy, na które składają się dyrektywa w sprawie lepszego stanowienia prawa oraz dyrektywa o prawach obywateli, muszą zostać transponowane do prawa krajowego 27 państw członkowskich UE do czerwca 2011 r. Nowe rozporządzenie ustanawiające europejski urząd ds. telekomunikacji o nazwie „Europejski Urząd ds. Rynku Łączności Elektronicznej (BEREC)” jest bezpośrednio stosowane i wejdzie w życie w ciągu 20 dni. BEREC będzie organem zapewniającym jednolite regulacje w całej Europie wzmacniając jednolity rynek telekomunikacyjny. Ten ostatni etap w unijnym procesie legislacyjnym jest następstwem ostatecznego porozumienia, jakie w listopadzie zawarły Parlament Europejski i Rada.

„Ustanowienie nowego europejskiego urzędu ds. telekomunikacji BEREC jest wyraźnym potwierdzeniem naszego zaangażowania, aby europejscy operatorzy telekomunikacyjni i konsumenci nie musieli już dłużej odczuwać istnienia granic państwowych, jeśli chodzi o dostęp do sieci i świadczenie usług telekomunikacyjnych” powiedziała **Viviane Reding**, unijna komisarz odpowiedzialna za telekomunikację. „Od wiosny 2010 r. BEREC będzie pomagał krajowym regulatorom rynku telekomunikacyjnego i Komisji Europejskiej w celu zapewnienia świadczenia usług telekomunikacyjnych na jednakowych i konkurencyjnych warunkach w całej UE. Obecnie, po opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym dyrektyw reformujących sektor, proszę państwa członkowskie o rozpoczęcie prac nad sprawną transpozycją przepisów do prawa krajowego. Szybka i prawidłowa transpozycja będzie miała zasadnicze znaczenie dla osiągnięcia pewności prawnej, zwiększenia konkurencyjności i stymulowania inwestycji na rozwijającym się europejskim rynku telekomunikacyjnym.”

Nowy europejski urząd ds. telekomunikacji BEREC tworzą szefowie 27 krajowych regulatorów rynku telekomunikacyjnego. Decyzje będą zasadniczo podejmowane większością dwóch trzecich głosów, a w przypadku opinii wydawanych przez BEREC w kontekście analiz przeprowadzanych przez Komisję co do środków, jakie zostały jej notyfikowane przez krajowych regulatorów, zwykłą większością. Decyzje BEREC będą przygotowywane z pomocą niezależnych ekspertów. BEREC będzie sprawował funkcje doradcze, wspierające i uzupełniające w stosunku do prac krajowych regulatorów rynku telekomunikacyjnego, zwłaszcza związanych z decyzjami regulacyjnymi o zakresie transgranicznym.

W wyniku reformy unijnego rynku telekomunikacyjnego 500 milionów obywateli UE będzie miało większe możliwości wyboru wynikające ze wzrostu konkurencyjności oraz skorzysta z większego zasięgu szybszych szerokopasmowych sieci internetowych w całej Europie i umocnienia prawa do prywatności podczas korzystania z usług telekomunikacyjnych. Jeśli chodzi o widmo radiowe, obecnie w gestii państw członkowskich pozostaje dostosowanie ich systemów rozdziału i licencjonowania do nowych przepisów, tak aby użytkownikom widma zapewnić większą elastyczność. Komisja przygotowuje wniosek dotyczący pierwszego programu w zakresie polityki dotyczącej widma radiowego, który stanowić będzie innowacyjny pakiet reform, a także w zakresie stworzenia strategicznych ram rozwoju spójnej polityki unijnej dotyczącej widma radiowego.

W dniu 19 grudnia br. opublikowano także decyzję Komisji zmieniającą status zespołu ds. polityki widma radiowego, aby w pełni umożliwić mu sprawowanie funkcji doradczych w pracach przygotowawczych związanych z projektem programów dotyczących widma radiowego dla Komisji.

- **Dalsze kroki:**

- ⇒ ustanowienie Europejskiego Urzędu ds. Rynku Łączności Elektronicznej, BEREC (wiosną 2010 r.) – decyzja dotyczące ostatecznej siedziby BEREC wymagać będzie porozumienia rządów wszystkich 27 państw członkowskich;
- ⇒ Transpozycja pakietu reformującego rynek telekomunikacyjny do prawa krajowego w 27 państwach członkowskich UE (do czerwca 2011 r.).

- **Dodatkowe informacje:**

Tekst uzgodnionego pakietu reform:

http://ec.europa.eu/information_society/policy/ecommm/tomorrow/index_en.htm

Decyzja Komisji zmieniająca status zespołu ds. polityki widma radiowego:

6. SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE - Upłynął termin dla państw członkowskich na wprowadzenie ładu medialnego na miarę ery cyfrowej

Od czasu wejścia w życie dyrektywy, modernizującej unijne przepisy w dziedzinie telewizji, a także likwidującej przestarzałe ograniczenia w zakresie świadczenia usług telewizji cyfrowej przez Internet, usług wideo na żądanie i mobilnej telewizji w Europie upłynęły dwa lata. Tymczasem jak dotąd zaledwie trzy z państw członkowskich UE (Belgia, Rumunia i Słowacja) oficjalnie zgłosiły Komisji Europejskiej podjęte środki wdrażające przepisy dotyczące mediów audiowizualnych, jak tego wymaga prawo unijne. Dyrektywa dotycząca audiowizualnych usług medialnych (tzw. *dyrektywa medialna*) przebudowała od podstaw ład medialny, przedstawiając tradycyjną emisję telewizji na nowe tory – odpowiednie dla nadchodzącej epoki cyfrowej. Państwa UE mają obowiązek wprowadzić udoskonalone przepisy do własnego porządku prawnego – miały na to czas do dnia 19 grudnia 2009 r. Dyrektywa wprowadza jednolity rynek wszelkich audiowizualnych usług medialnych, zapewniając pewność prawną dla przedsiębiorstw i ochronę praw konsumenta.

„Już przed dwoma laty wiadomo było, że zarówno branża medialna, jak i telewidzowie czekają niecierpliwie na nowe, elastyczne przepisy unijne, które uwolnią ich od przestarzałych, biurokratycznych ograniczeń, odzwierciedlając postęp technologiczny” – przypomina unijna komisarz ds. społeczeństwa informacyjnego i mediów, **Viviane Reding**. „Uaktualniliśmy unijne przepisy dotyczące telewizji, mając na uwadze wzmocnienie konkurencyjności europejskiej branży audiowizualnej. Gorąco apeluję do wszystkich państw UE o pilne dostosowanie prawa krajowego tak, by dopuszczało ono korzystanie z nowych technik w zakresie reklamy, jakie przewidziano w dyrektywie medialnej. Nie uznaję żadnych usprawiedliwień dla dalszego ociągania się z jej wdrożeniem. Komisja z pewnością nie cofnie się przed wykorzystaniem nadanych jej Traktatem uprawnień, dążąc do zagwarantowania faktycznego wdrożenia nowych przepisów. Nie należy zapominać, że – jak niejednokrotnie orzekał Europejski Trybunał Sprawiedliwości – wiele z tych reguł mogło już wejść w życie ze skutkiem natychmiastowym z dniem 19 grudnia 2009 r., co daje przedsiębiorcom i obywatelom prawo do polegania na tych regulacjach prawnych, i to nawet w krajach, gdzie zmodernizowana dyrektywa nie znalazła dotychczas odzwierciedlenia w przepisach wykonawczych.”

Po upływie dwuletniego terminu transpozycji nowych unijnych przepisów w dziedzinie usług telewizyjnych oraz analogicznych usług w rodzaju wideo na żądanie i mobilnej telewizji internetowej, jaki przysługiwał państwom UE, jak na razie tylko **Belgia, Rumunia i Słowacja** zgłosiły Komisji pełne wdrożenie przepisów, natomiast Dania, Francja, Luksemburg i Zjednoczone Królestwo powiadomiły Komisję o pewnych środkach wdrażających w życie przepisy dyrektywy medialnej. Proces prawodawczy **na Węgrzech** uległ całkowitej blokadzie od czasu, jak projekt ustawy został odrzucony przez parlament. Przepisy dyrektywy wdrożono częściowo w **Austrii, Holandii, Irlandii, Niemczech** i na **Malcie** – jednak Komisja oczekuje zgłoszenia pełnego wdrożenia. W pozostałych krajach wciąż prowadzi się publiczne konsultacje, trwa debata nad projektami prawodawczymi, albo też zostały one właśnie opublikowane.

Zgodnie z prawem UE dyrektywa ma moc prawnie obowiązującego aktu dla państw członkowskich, pozostawiając władzom krajowym swobodę wyboru sposobu i metod realizacji nakreślonych w niej celów. W myśl orzecznictwa Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości

możliwe jest bezpośrednie zastosowanie części przepisów danej dyrektywy w państwie członkowskim po wyznaczonym terminie, nawet jeśli nie wdrożyło ono dyrektywy (lub wdrożyło ją w sposób niewłaściwy). W tym celu musi ona określać indywidualne prawa w sposób jasny, precyzyjny i bezwarunkowy. W takich przypadkach obywatele mają prawo dochodzić swoich praw nadanych przez dyrektywę w stosunku do władz państwowych.

Nowy unijny ład medialny ma ułatwić producentom i dostawcom programów telewizyjnych dostęp do takich źródeł finansowania, jak nowe formy reklamy (z wykorzystaniem poliekranu czy też lokowania produktu) dozwolone we wszystkich programach z wyjątkiem programów informacyjnych, dokumentalnych i dla dzieci. Nadawcom nadano większą swobodę, dzięki zniesieniu przepisów nakładających wymóg dwudziestominutowych odstępów oddzielających bloki reklamowe. Nowe przepisy prawodawstwa UE służą wzmocnieniu europejskiej branży telewizyjnej i audiowizualnej poprzez ograniczenie regulacji i stworzenie równych warunków dla wszystkich graczy na rynku audiowizualnych usług medialnych „bez granic”. Mają one na celu zapewnienie stosowania zasad wypływających z interesu publicznego (ochrona nieletnich i ludzkiej godności) do wszelkich usług audiowizualnych, w tym także do świadczonych na żądanie, za pośrednictwem łącz stałych, łączności mobilnej i sieci satelitarnych.

Komisja wszczyna postępowanie w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego w każdym przypadku, gdy dane państwo nie dopełni obowiązku oficjalnego zgłoszenia Komisji środków prawa krajowego, jakie podjęło w celu wdrożenia przepisów dyrektyw unijnych. Wedle starego prawa wspólnotowego, państwo mogło zostać ukarane grzywną dopiero po dwukrotnym orzeczeniu jego winy przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Począwszy od dnia 1 grudnia 2009 r., wraz z wejściem w życie nowego traktatu lizbońskiego, Komisja ma prawo wnioskować o nałożenie na dane państwo członkowskie zryczałtowanej kary lub kary grzywny.

Podstawowe informacje: W dniu 13 grudnia 2005 r. Komisja wystąpiła z wnioskiem prawodawczym w sprawie przeglądu przepisów dyrektywy „Telewizja bez granic” dla uwzględnienia zmian technologicznych i rynkowych w sektorze usług audiowizualnych. Następnie, w dniu 9 marca 2007 r., Komisja przedłożyła projekt zmodernizowanej dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych, torując drogę do jej wstępnego uzgodnienia przez Parlament Europejski i Radę. Ostatecznie, po zatwierdzeniu przez Parlament Europejski wspólnego stanowiska wypracowanego przez Radę, dyrektywa weszła w życie z dniem 18 grudnia 2007 r.

Pełny tekst nowej dyrektywy medialnej można znaleźć w Internecie:

http://ec.europa.eu/avpolicy/reg/avms/index_en.htm

7. OCHRONA ŚRODOWISKA - Odrzucenie większości wniosków państw członkowskich o przedłużenie terminów dostosowania do unijnych przepisów w zakresie jakości powietrza

Komisja Europejska przyjęła w dniu 11 grudnia br. trzy decyzje w odniesieniu do wniosków Bułgarii, Polski i Zjednoczonego Królestwa o przedłużenie terminów dostosowania do unijnych przepisów w dziedzinie jakości powietrza. Decyzje te dotyczą wniosków o czasowe zwolnienie 97 stref lub aglomeracji z obowiązku przestrzegania unijnych norm jakości w odniesieniu do zanieczyszczenia powietrza niebezpiecznymi cząstkami pyłu znanymi jako PM₁₀. Decyzja skierowana do Polski dotyczy również wniosku o przedłużenie terminu

osiągnięcia dopuszczalnych wartości dwutlenku azotu (NO₂) w jednej strefie. W decyzjach Komisji zatwierdzono przedłużenie terminów w odniesieniu do PM₁₀ w pięciu strefach, w których dokonuje się oceny jakości powietrza w Polsce i odrzucono wszystkie pozostałe wnioski. W 2009 r. przyjęto już szereg decyzji w tej dziedzinie. Przeważająca większość stref UE, w których dokonuje się oceny jakości powietrza, nie spełnia warunków przedłużenia terminu lub też spełnia już wymogi dotyczące dopuszczalnych wartości.

Stavros Dimas, unijny komisarz ds. środowiska, stwierdził: „Ponieważ zanieczyszczenie powietrza ma poważne konsekwencje dla zdrowia, przestrzeganie norm musi być naszym podstawowym priorytetem. Dyrektywa UE w sprawie jakości powietrza z 2008 r. uwzględnia trudności napotkane przez niektóre państwa członkowskie w dostosowaniu do norm w zakresie PM₁₀ w początkowo wyznaczonym terminie (tj. do 2005 r.) i dopuszcza pewne możliwości przedłużenia tego terminu. Niemniej, Komisja oczekuje od państw członkowskich jednoznacznego wykazania, że podjęto wszelkie możliwe starania w celu spełnienia wymogów unijnych norm w jak najkrótszym czasie”.

• Decyzje Komisji

Komisja stwierdziła, że warunki określone w dyrektywie zostały spełnione w Polsce w pięciu strefach, w których dokonuje się oceny jakości powietrza i w odniesieniu do których wystąpiono o zwolnienie.

Komisja uznała, że w pozostałych strefach Polski, podobnie jak we wszystkich strefach Bułgarii i Zjednoczonego Królestwa warunki te nie zostały spełnione. W wielu przypadkach wynikało to z przedstawienia niewystarczających danych lub z faktu, że środki opisane w przedstawionych Komisji planach dotyczących jakości powietrza nie pozwalały stwierdzić, czy po upływie okresu wyłączenia normy zostaną spełnione.

Ocena Komisji wykazała również, że w niektórych przypadkach wyłączenia nie będą konieczne, gdyż osiągnięto już zgodność z dopuszczalnymi wartościami. Dotyczy to Zjednoczonego Królestwa, gdzie w 2008 r. przestrzegano wymogów we wszystkich strefach, w których dokonuje się oceny jakości powietrza, oprócz Wielkiego Londynu. Komisja stwierdziła natomiast, że plan dotyczący jakości powietrza tej strefy nie spełnia minimalnych wymogów dyrektywy dotyczących przedłużenia terminu.

W przypadkach, w których Komisja zgłosiła zastrzeżenia do wniosków o przedłużenie terminów, państwa członkowskie mogą przedstawiać dalsze wnioski, o ile dostarczą nowych informacji w celu wykazania spełnienia warunków.

W 2009 r. przyjęto dwadzieścia decyzji o przedłużeniu terminów w odniesieniu do osiemnastu państw członkowskich¹. Komisja uznała, że warunki wyłączenia ze stosowania wartości granicznych w zakresie PM₁₀ zostały spełnione w 48 strefach, w których dokonuje się oceny jakości powietrza w Austrii, na Cyprze, w Czechach, Hiszpanii, Niderlandach, Niemczech, Polsce, na Węgrzech i we Włoszech. Ponadto w odniesieniu do dziewięciu stref w Niderlandach zostały spełnione warunki opóźnienia przestrzegania wartości granicznych NO₂. W tych przypadkach na podstawie kompleksowych planów dotyczących jakości powietrza wykazano, że po upływie okresu zwolnienia zgodność zostanie osiągnięta.

---

¹ Austrii, Belgii, Bułgarii, Cypru, Czech, Danii, Francji, Grecji, Hiszpanii, Łotwy, Niderlandów, Niemiec, Polski, Portugalii, Słowacji, Węgier, Włoch i Zjednoczonego Królestwa.

- **Skutki zdrowotne**

Cząstki pyłu (PM₁₀), emitowane głównie przez przemysł, pojazdy i domowe systemy grzewcze, mogą powodować astmę, schorzenia układu krążenia, nowotwory płuc i przedwczesną śmierć. Dwutlenek azotu (NO₂), emitowany głównie przez pojazdy i inne procesy spalania paliw, może powodować choroby układu oddechowego i uszkodzenia tkanki płucnej.

- **Przepisy w zakresie jakości powietrza**

Prawodawstwo UE w zakresie jakości powietrza określa wiążące wartości dopuszczalne i/lub orientacyjne wartości docelowe maksymalnych dopuszczalnych stężeń niektórych zanieczyszczeń w powietrzu. Gdy istnieje ryzyko przekroczenia norm, wymagane jest podjęcie działań w celu zmniejszenia zanieczyszczenia w ramach planu dotyczącego jakości powietrza.

W dziedzinie jakości powietrza obowiązują dwa dopuszczalne stężenia dotyczące pyłu zawieszonego (PM₁₀) obliczane w oparciu o średnie stężenia dzienne i roczne. Obowiązują one od dnia 1 stycznia 2005 r. W dniu 1 stycznia 2010 r. w odniesieniu do dwutlenku azotu (NO₂) zaczną obowiązywać dwie wartości graniczne obliczane w oparciu o średnie stężenia godzinowe i roczne.

Dyrektywa w sprawie jakości powietrza z 2008 r.² umożliwia państwom członkowskim przedłużenie okresu dostosowania do normy w zakresie PM₁₀ (do dnia 11 czerwca 2011 r.) i do normy w zakresie NO₂ i benzenu (najpóźniej do 2015 r.), ale wyłącznie jeżeli spełnione są określone warunki. W czasie przedłużenia nadal obowiązują wartości graniczne powiększone o margines tolerancji.

Przeciw dziesięciu państwom członkowskim, które nie przesłały zawiadomień, lub do których już wcześniej Komisja przesłała decyzje kwestionujące okres zwolnienia, a które nadal przekraczały dopuszczalne stężenia PM₁₀, podjęto działania zmierzające do egzekwowania prawa.

- **Więcej informacji na temat przedłużenia terminów można znaleźć na stronie:**

http://ec.europa.eu/environment/air/quality/legislation/time_extensions.htm

- **Więcej informacji na temat dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń można znaleźć na stronie:**

<http://ec.europa.eu/environment/air/quality/standards.htm>

8. OCHRONA ŚRODOWISKA - Komisja przyznała ponad 1,5 mld euro dla 15 projektów dotyczących wychwytywania i składowania dwutlenku węgla oraz morskiej energii wiatrowej celem wsparcia naprawy gospodarczej w Europie

Komisja zatwierdziła w dniu 9 grudnia br. 15 projektów energetycznych, które w znaczący sposób przyczynią się do naprawy gospodarczej w UE, a jednocześnie podniosą poziom bezpieczeństwa dostaw energii i znacznie ograniczą emisje CO₂. Podejmując tę decyzję, Komisja przyznała 1 mld euro sześciu projektom wychwytywania i składowania dwutlenku węgla oraz 565 mln euro dziewięciu projektom dotyczącym morskiej energii wiatrowej.

---

² Dyrektywa 2008/50/WE

Komisarz ds. energii **Andris Piebalgs** oświadczył: „Dzisiejsza decyzja Komisji stanowi podstawę dla rozwoju dwóch kluczowych zrównoważonych technologii, które będą miały istotne znaczenie dla naszej walki ze zmianami klimatu. Ta wyjątkowa decyzja podjęta przez Komisję jest nie tylko impulsem dla gospodarki i zatrudnienia, lecz także wsparciem dla innowacyjnych technologii energetycznych, które mogą doprowadzić do stworzenia nowych miejsc pracy i przyczynić się do wzrostu w przyszłości.”

Promując technologie wychwytywania i składowania dwutlenku węgla Komisja uznaje stałe znaczenie energii pochodzącej z paliw kopalnych i potrzebę przejścia na niskoemisyjny system energetyczny. Projekty dotyczące morskiej energii wiatrowej wzmacniają rozwój i konsolidację konkurencyjnego europejskiego przemysłu opartego na morskiej energii wiatrowej i przyczyniają się do utworzenia licznych zielonych miejsc pracy.

Wybrane projekty w dziedzinie innowacyjnych technologii energetycznych przyczynią się do realizacji wiążących celów w zakresie ograniczenia emisji gazów cieplarnianych i energii odnawialnej do 2020 r. i w późniejszym okresie.

Decyzja w sprawie 15 projektów jest pierwszym krokiem w kierunku właściwego wykorzystania niemal 4 mld euro, które w maju 2009 r. UE przeznaczyła na projekty energetyczne celem wsparcia naprawy gospodarczej. W przełomowym porozumieniu z maja w sprawie Europejskiego programu energetycznego na rzecz naprawy gospodarczej przewidziano finansową pomoc Unii Europejskiej dla projektów energetycznych w dziedzinach wychwytywania i składowania dwutlenku węgla, morskiej energii wiatrowej i infrastruktury gazowej i elektrycznej. Postępowanie dotyczące projektów w dziedzinie infrastruktury jest w toku. Przewiduje się, że decyzja zostanie podjęta w lutym 2010 r.

Projekty, którym przyznano finansowanie, zostały bardziej szczegółowo przedstawione w dokumentach:

- **List of 15 energy projects for European economic recovery**
<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/09/542&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>
- **Selection of offshore wind and carbon capture and storage projects for the European Energy Programme for Recovery**
<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/09/543&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>

9. POMOC PAŃSTWA - Komisja zatwierdza plan udzielenia przez Polskę pożyczki w kwocie 40,5 mln PLN na restrukturyzację zakładów farmaceutycznych POLFA

Na mocy przepisów UE w dziedzinie pomocy państwa Komisja Europejska zatwierdziła pożyczkę w wysokości 40,5 mln PLN (ok. 10 mln EUR), jakiej Polska zamierza udzielić na restrukturyzację Tarchomińskich Zakładów Farmaceutycznych „POLFA” S.A. Komisja uznała, że pomoc jest zgodna z wytycznymi wspólnotowymi w sprawie pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji. W szczególności wzięła pod uwagę to, że kwota pomocy jest ograniczona do minimum niezbędnego do wdrożenia planu restrukturyzacji, że przewidziano środki wyrównawcze

pozwalające uniknąć nadmiernego zakłócenia konkurencji oraz że plan restrukturyzacji zapewnia przywrócenie przedsiębiorstwu długoterminowej rentowności.

Neelie Kroes, komisarz ds. konkurencji, stwierdziła: „Komisja jest zadowolona z faktu, że pomoc umożliwi POLFIE odzyskanie rentowności w perspektywie długoterminowej bez nadmiernych zakłóceń konkurencji. Na przykładzie tej sprawy można się przekonać, jak wytyczne Komisji w sprawie pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji z 2004 r. oraz tymczasowe ramy prawne wzajemnie się uzupełniają, ponieważ te ostatnie nie mają zastosowania do przedsiębiorstw, które znajdowały się w trudnej sytuacji przed 1 lipca 2008 r.”.

POLFA jest dużym przedsiębiorstwem produkującym podstawowe wyroby farmaceutyczne z siedzibą w województwie mazowieckim, które jest obszarem o wyjątkowo niskim poziomie życia i wysokim bezrobociu. Przedsiębiorstwo prowadzi działalność w zakresie produkcji podstawowych wyrobów farmaceutycznych do stosowania u ludzi i leków weterynaryjnych. Posiada ono niewielki udział w polskim rynku i znikomy udział w rynku europejskim.

W dniu 11 sierpnia 2009 r. władze polskie zgłosiły Komisji plan przyznania pomocy *ad hoc* w wysokości 40,5 mln PLN, aby umożliwić POLFIE realizację pięcioletniego planu restrukturyzacji. POLFA otrzymała już pomoc na ratowanie w kwocie 20,5 mln PLN, zatwierdzoną przez Komisję w dniu 23 grudnia 2008 r. (sprawa N509/2008).

Komisja uznała, że POLFA kwalifikowała się do otrzymania pomocy na restrukturyzację, ponieważ w ciągu ostatnich dziesięciu lat nie otrzymała żadnej innej pomocy na ratowanie czy restrukturyzację. Komisja doszła do wniosku, że pomoc była zgodna z wytycznymi w sprawie pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji z 2004 r. Kwota pomocy jest bowiem ograniczona do niezbędnego minimum, plan restrukturyzacji stwarza szansę przywrócenia przedsiębiorstwu długoterminowej rentowności i przewiduje wystarczające środki wyrównawcze, mające zapobiec nadmiernemu zakłóceniu konkurencji.

W szczególności POLFA zobowiązała się do wycofania się z rynku leków weterynaryjnych oraz z rynku substancji aktywnych. Zważywszy na niewielki udział w rynku przedsiębiorstwa będącego beneficjentem pomocy, Komisja uznała, że środki te są wystarczające, by zrównoważyć ewentualne zakłócenia konkurencji.

10. POMOC PAŃSTWA - Komisja zatwierdza rekompensatę dla Poczty Polskiej za świadczenie usług publicznych do 2011 r. z zastrzeżeniem pewnych warunków

Na mocy przepisów UE w dziedzinie pomocy państwa Komisja Europejska zatwierdziła polski plan przewidujący rekompensatę dla Poczty Polskiej za straty netto ponoszone w związku ze świadczeniem usług publicznych w okresie od 2006 do 2011 r. Komisja uznała, że mechanizm rekompensaty jest zgodny z art. 106 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) przy spełnieniu pewnych warunków. W szczególności Polska musi poprawić ustawę regulującą obowiązek świadczenia usług publicznych przez Poczta Polską oraz zadbać o to, aby wszelkie istotne zmiany w metodzie podziału kosztów na potrzeby płatności rekompensaty były zgodne z zasadami rachunku kosztów określonymi w art. 14 dyrektywy pocztowej UE (97/67/WE).

Neelie Kroes, komisarz ds. konkurencji, stwierdziła: „Cieszę się, że obecny plan nie stwarza ryzyka wypłacania Poczcie Polskiej nadmiernych rekompensat za wywiązywanie się ze zobowiązań z tytułu świadczenia usług publicznych, o ile wymagane przez nas poprawki zostaną wprowadzone bezzwłocznie”.

Poczta Polska jest operatorem świadczącym powszechne usługi pocztowe na terenie Polski. Jej działalność nie ogranicza się jednak do usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym, lecz obejmuje również pocztowe, finansowe i inne usługi niewchodzące w zakres jej zadań związanych ze świadczeniem usług publicznych.

W kwietniu 2004 r. władze polskie zgłosiły program pomocy, który przewidywał rekompensatę dla Poczty Polskiej za ewentualne straty netto z tytułu wykonywania powierzonych jej zadań w ramach świadczenia usług publicznych. Komisja wszczęła formalne postępowanie wyjaśniające w dniu 29 czerwca 2005 r., które zamknięto częściowo dnia 9 stycznia 2007 r. w odniesieniu do okresu 2004-2005, ponieważ w tych dwóch latach Poczta Polska nie otrzymała żadnych rekompensat.

Komisja oceniła środek pomocy w świetle wspólnotowych ram dotyczących pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych, które dopuszczają taką rekompensatę, o ile świadczona usługa jest faktycznie usługą publiczną, usługę powierzono przedsiębiorstwu na mocy aktu prawnego, który zawiera elementy określone w ramach wspólnotowych, oraz przedsiębiorstwo nie otrzymuje nadmiernej rekompensaty, która mogłaby prowadzić do subsydiowania skróśnego działalności niezwiązanej ze świadczeniem usług publicznych. Komisja uznała, że środki proponowane przez Polskę są zgodne z ramami wspólnotowymi z zastrzeżeniem pewnych zmian, które należy wprowadzić do ustawy regulującej obowiązek świadczenia usług publicznych.

W szczególności Komisja zobowiązała Polskę do poprawienia parametrów obliczania, kontrolowania i przeglądu rekompensat, aby uniknąć nadmiernej rekompensaty oraz do zmiany ustaleń dotyczących zwrotów nadwyżek rekompensat. Ponadto Polska musi zapewnić zgodność wszelkich istotnych zmian wprowadzanych w polskim systemie księgowości w okresie obowiązywania programu z art. 14 dyrektywy pocztowej UE (97/67/WE) i ma obowiązek informować Komisję o takich zmianach w terminie trzech miesięcy od ich wprowadzenia. Komisja zatwierdziła środek do dnia 31 grudnia 2011 r.

Warto dodać, że Poczta Polska powstała w wyniku przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego w spółkę akcyjną, stanowiącą w 100% własność Skarbu Państwa. Wskutek tego utraciła ona status prawny, który uniemożliwiał postawienie jej w stan upadłości, co było równoważne z nieograniczoną gwarancją państwa. Obecnie spółka podlega powszechnym zasadom postępowania upadłościowego.

11. POMOC PAŃSTWA - Komisja zatwierdza polski program dokapitalizowania banków

Na mocy przepisów UE w dziedzinie pomocy państwa Komisja Europejska zatwierdziła program mający na celu utrzymanie stabilności polskiego sektora finansowego, obejmujący gwarancje zwiększenia funduszy własnych uprawnionych instytucji finansowych. Program ten jest uzupełnieniem wsparcia płynności finansowej, udzielonego w ramach programu wspierania finansowania banków w Polsce. Komisja uznała program dokapitalizowania za

zgodny z komunikatem w sprawie wytycznych dotyczących pomocy państwa w dobie kryzysu finansowego. Czas trwania i zakres programu jest ograniczony. Wymaga on opartego na warunkach rynkowych wynagrodzenia za zainwestowany kapitał, a ponadto zawiera wystarczające zabezpieczenia pozwalające uniknąć nadużyć. Komisja uznała zatem, że program ten jest odpowiednim środkiem naprawy poważnych zaburzeń w polskiej gospodarce i jako taki jest zgodny z art. 107 ust. 3 lit. b) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Neelie Kroes, komisarz ds. konkurencji, powiedziała: „Polski program dokapitalizowania banków jest skutecznym narzędziem ograniczenia negatywnego wpływu obecnego kryzysu na system finansowy w Polsce. Zawiera on również jasno określone zabezpieczenia ograniczające nadmierne zakłócenia konkurencji”.

Pragnąc zwiększyć stabilność finansową kraju, Polska planuje objąć gwarancją do wysokości 100% zwiększenie funduszy własnych w postaci akcji uprzywilejowanych lub podporządkowanych instrumentów dłużnych tych instytucji finansowych, które nie są w stanie pozyskać koniecznego kapitału na rynku.

Z programu mogą skorzystać wszystkie banki i zakłady ubezpieczeń (polskie lub należące do kapitału zagranicznego) mające siedzibę w Polsce. Jest on dostępny zarówno dla instytucji finansowych zasadniczo stabilnych finansowo, jak i tych znajdujących się w trudnej sytuacji.

Z analizy Komisji wynika, że zastrzyki kapitału zostały odpowiednio wycenione. Roczna stopa oprocentowania długu podporządkowanego wynosi co najmniej 10%. Dzięki uprzywilejowaniu w zakresie wypłaty dywidendy oraz klauzuli z opcją podwyższenia zysk z akcji będzie rósł z czasem. Rosnące wynagrodzenie państwa jest silną zachętą dla beneficjentów do spłaty kapitału państwowego, gdy tylko pozwolą na to warunki panujące na rynku. W programie przewidziano również dodatkowe zabezpieczenia, między innymi zakaz wypłaty dywidendy oraz ograniczenia wypłat odsetek od instrumentów hybrydowych w odniesieniu do instytucji finansowych w trudnej sytuacji.

12. POMOC PAŃSTWA - Zestawienie wyników pokazuje, że w odpowiedzi na kryzys finansowy znacznie wzrosła wartość przyznawanej pomocy, co jednak nie zakłóciło funkcjonowania jednolitego rynku.

Najnowsze zestawienie wyników w obszarze pomocy państwa pokazuje, że w rezultacie kryzysu finansowego łączna wartość pomocy wzrosła wielokrotnie z poziomu 66,5 mld EUR lub 0,52 % PKB UE-27 w 2007 r. do poziomu 279,6 mld EUR lub 2,2 % PKB w 2008 r. Wyłączając środki podejmowane w związku z kryzysem, można powiedzieć, że łączna pomoc w 2008 r. wyniosła 67,4 mld EUR lub 0,54 % PKB. Państwa członkowskie i Komisja podjęły odpowiednio wczesne i skoordynowane działania, co przyczyniło się do zagwarantowania stabilności finansowej. Jednym z najważniejszych czynników gwarantujących skoordynowane przeprowadzenie procesu naprawczego, który – ogólnie rzecz biorąc – zakończył się sukcesem, była polityka realizowana przez Komisję Europejską w obszarze pomocy państwa. Komisja umożliwiła szybkie wdrożenie bezprecedensowych środków wsparcia, pilnując jednocześnie, aby jednolity rynek nie ucierpiał w wyniku nieproporcjonalnych zakłóceń konkurencji. Pomoc, która nie była związana z kryzysem, utrzymywała się zasadniczo na stabilnym poziomie i przekazywana była na realizację leżących we wspólnym interesie celów.

Neelie Kroes, komisarz ds. konkurencji stwierdziła: „W ciągu minionych 14 miesięcy podjęto bezprecedensowe środki naprawcze, które pozwoliły europejskim państwom na ustabilizowanie rynków finansowych i pomogły w wytyczeniu drogi wiodącej w kierunku ożywienia koniunktury. Dzięki szybkim ocenom pomocy i ścisłym kontrolom jej wykorzystania dopilnowaliśmy, by pomoc państwa stanowiła element rozwiązania kryzysu. Ważnie rozpoczęliśmy etap restrukturyzacji systemu bankowego, podejmując pierwsze ważne decyzje, dotyczące między innymi banków KBC, ING, Lloyds, Fortis oraz Commerzbank. W 2009 r. zezwoliliśmy na dodatkową pomoc dla gospodarki realnej w celu zrównoważenia skutków zapaści kredytowej. Z ogromnym zadowoleniem obserwuję, że mimo trudnych okoliczności państwa członkowskie przestrzegały zasad pomocy państwa i nie ustawały w wysiłkach na rzecz przekazywania pomocy na leżące we wspólnym interesie cele horyzontalne, takie jak badania. Dobrze ukierunkowana pomoc powinna zatem w dalszym ciągu pomagać nam w kontynuowaniu drogi wiodącej w kierunku ożywienia gospodarczego.”

- **Pomoc na przezwycięzenie kryzysu finansowego**

Podjęcie skoordynowanych działań przez państwa członkowskie oraz Komisję, a także wprowadzenie zasad dostosowanych do sytuacji kryzysowej, pozwoliło na szybkie wdrożenie programów pomocy oraz środków doraźnych, które nie wpłynęły negatywnie na stosowanie równych reguł gry w UE.

Łączne wsparcie w związku z kryzysem, które zostało udostępnione przez państwa członkowskie i zatwierdzone przez Komisję, wyniosło w 2008 r. **3 361 mld EUR**. Nominalna wartość wsparcia w związku z kryzysem, które zostało faktycznie wykorzystane przez państwa członkowskie w 2008 r., była znacznie niższa i wyniosła **958 mld EUR**. Z tego **212,2 mld EUR lub 1,7 % PKB UE-27 to pomoc państwa**. Część, jaką stanowi pomoc, jest znacznie niższa od kwoty nominalnej, przede wszystkim dlatego, że element pomocy w postaci gwarancji państwa stanowi zazwyczaj jedynie niewielką część kwot gwarantowanych. Ponadto, faktyczne wydatki budżetowe pojawiają się dopiero wtedy, kiedy gwarancję państwową trzeba zrealizować.

- **Państwa członkowskie w dalszym ciągu starają się przeznaczać pomoc na cele horyzontalne**

Niezależnie od środków podejmowanych w związku z kryzysem finansowym, państwa członkowskie nie ustawały w dążeniach do przeznaczania pomocy na leżące we wspólnym interesie cele. Około 88 % pomocy dla przemysłu i usług przeznacza się obecnie na leżące we wspólnym interesie cele horyzontalne, podczas gdy wartość niezwiązanej z kryzysem pomocy na ratowanie i restrukturyzację spadła. Co najbardziej godne uwagi, Komisja odnotowała większe zainteresowanie pomocą regionalną oraz pomocą na badania, rozwój technologiczny i innowacje, co – jak się oczekuje – przyczyni się do wzrostu liczby miejsc pracy w przyszłości.

- **Upraszczenie i elastyczność**

W dalszym ciągu owoce przynoszą reformy podjęte w ramach planu działań w zakresie pomocy państwa na lata 2005–2008. Nowe przypadki odstępowania od realizowanych przez Komisję kontroli *ex ante* – czy to w oparciu o rozporządzenie o stosowaniu zasad *de minimis*, czy też w oparciu o przyjęte niedawno ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń grupowych – sprawiają, że zmniejszeniu ulega obciążenie administracyjne, przy czym nienaruszone zostają równe reguły gry. Jeżeli chodzi o wielkość pomocy, około 19 % pomocy przyznaje się za

pośrednictwem wyłączeń grupowych. W przypadku dalszych 76 % Komisja przeprowadza ocenę pomocy państwa w oparciu o programy pomocy. Po zatwierdzeniu takiego programu przez Komisję państwa członkowskie mogą przyznawać pomoc licznym beneficjentom bez konieczności dalszych kontroli Komisji. Środki będące przedmiotem indywidualnej oceny na poziomie beneficjenta stanowią zaledwie 5 % łącznej wartości pomocy. Dzięki temu państwa członkowskie dysponują wysokim stopniem elastyczności, podczas gdy na straży jednolitego rynku stoją kryteria zgodności.

• Wykonanie

Zestawienie wyników pokazuje również, że osiągnięto postęp w zakresie odzyskiwania pomocy niezgodnej z prawem i ze wspólnym rynkiem. Do końca czerwca 2009 r. skutecznie odzyskano kwotę 9,4 mld EUR. Nie rozliczono jeszcze jedynie 9 % pomocy przyznanej niezgodnie z prawem, co oznacza, że beneficjenci zwrócili 91 % łącznej kwoty pomocy przyznanej niezgodnej z prawem i ze wspólnym rynkiem, w porównaniu z zaledwie 25 % na koniec 2004 r. Zestawienie wyników, wraz z załącznikiem „Fakty i liczby dotyczące pomocy państwa w państwach członkowskich UE”, a także szczegółowe tabele statystyczne i wskaźniki dla wszystkich państw członkowskich, znajdują się na stronach internetowych UE:

http://ec.europa.eu/comm/competition/state_aid/studies_reports/studies_reports.html

Mniejsza i lepiej ukierunkowana pomoc państwa: najważniejsze liczby (z pominięciem środków podejmowanych w związku z kryzysem)

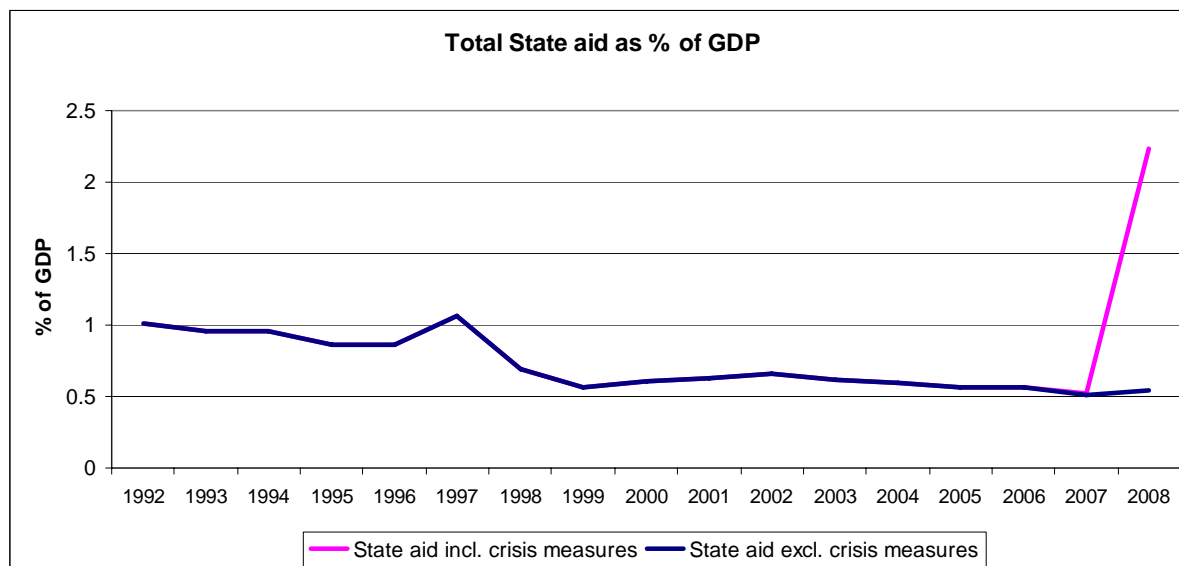
	Pomoc państwa w mld EUR, 2008 r.		Pomoc państwa jako procent PKB, 2008 r.		Zmiana udziału pomocy w PKB, lata 2003-2008, w punktach procentowych PKB (1)		Udział pomocy na cele horyzontalne jako % pomocy ogółem dla przemysłu i usług, 2008 r.	Zmiana udziału pomocy na cele horyzontalne jako % pomocy ogółem, lata 2003-2008, w punktach procentowych (1)
	Pomoc państwa ogółem (bez uwzględnienia kolei)	Pomoc państwa ogółem dla przemysłu i usług (tj. bez uwzględnienia rolnictwa, rybołówstwa i transportu)	Pomoc państwa ogółem (bez uwzględnienia kolei)	Pomoc państwa ogółem dla przemysłu i usług (tj. bez uwzględnienia rolnictwa, rybołówstwa i transportu)	Pomoc państwa ogółem (bez uwzględnienia kolei)	Pomoc państwa ogółem dla przemysłu i usług		
UE 27	67,4	52,9	0,54	0,42	-0,05	-0,05	88	10,8
UE 15	57,1	45,8	0,50	0,40	-0,03	-0,02	88	4,3
UE 12	10,3	7,1	1,05	0,72	-0,46	-0,50	87	48,1
Belgia	1,6	1,2	0,46	0,36	0,08	0,09	99	-1,0
Bułgaria	0,4	0,0	1,30	0,12	0,60	-0,20	91	38,4
Republika Czeska	1,4	1,2	0,97	0,78	-0,47	-0,51	94	65,3
Dania	1,9	1,7	0,80	0,71	0,01	0,02	94	1,2
Niemcy	15,7	14,2	0,63	0,57	-0,09	-0,08	87	7,5
Estonia	0,0	0,0	0,29	0,09	0,00	-0,02	100	0,0
Irlandia	1,9	0,7	1,05	0,38	0,30	0,06	84	11,4
Grecja	1,0	0,8	0,42	0,33	-0,04	0,06	98	1,5
Hiszpania	5,2	4,4	0,48	0,40	-0,02	-0,04	79	8,1
Francja	10,3	7,6	0,53	0,39	-0,04	-0,01	96	18,7
Włochy	5,5	4,5	0,35	0,29	-0,07	-0,06	85	-10,4
Cypr	0,1	0,1	0,65	0,47	-1,12	-0,90	95	61,1
Łotwa	0,2	0,0	0,88	0,20	0,32	0,03	100	10,1

Litwa	0,3	0,2	0,82	0,53	0,18	0,10	100	54,2
Luksemburg	0,1	0,1	0,20	0,15	-0,11	-0,04	100	0,0
Węgry	2,5	1,9	2,38	1,81	-0,10	0,21	81	19,0
Malta	0,1	0,1	2,00	1,74	-0,78	-0,86	2	-2,1
Niderlandy	2,2	1,5	0,36	0,25	-0,04	0,03	98	3,0
Austria	1,3	1,1	0,46	0,38	0,06	0,07	99	-20,7
Polska	3,7	2,9	1,02	0,80	-0,84	-0,82	93	67,1
Portugalia	1,6	1,5	0,93	0,92	0,15	0,19	16	-3,5
Rumunia	0,9	0,3	0,64	0,18	-0,55	-0,99	53	15,6
Słowenia	0,2	0,2	0,66	0,47	-0,10	-0,09	89	8,7
Słowacja	0,4	0,3	0,53	0,42	-0,04	-0,07	84	21,1
Finlandia	2,1	0,8	1,13	0,44	-0,13	0,02	98	-0,2
Szwecja	3,0	2,7	0,92	0,82	0,15	0,16	100	-0,3
Zjednoczone Królestwo	3,8	3,1	0,21	0,17	-0,04	-0,02	91	-4,8
Norwegia	2,3	1,7	0,74	0,56	n/d (2)	n/d	n/d	n/d
Islandia	0,02	0,02	0,21	0,21	n/d	n/d	n/d	n/d
Liechtenstein	0,001	0,001	0,03	0,03	n/d	n/d	n/d	n/d

UWAGA: Dane obejmują wszystkie środki pomocy państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu WE, które zostały przyznane przez państwa członkowskie i skontrolowane przez Komisję. Zasady wspólnotowe w obszarze polityki rolnej i rybołówstwa nie są objęte Porozumieniem EOG. Pomoc przyznawana tym sektorom nie jest zatem ujęta w pomocy dla państw EFTA.

(1) Różnica w punktach procentowych między roczną średnią w latach 2003-2005 i roczną średnią w latach 2006-2008. Źródło: DG ds. Konkurencji, DG ds. Energii i Transportu, DG ds. Rolnictwa i DG ds. Rybołówstwa, Urząd Nadzoru EFTA. (2) dane niedostępne.

Łączna kwota pomocy państwa jako procent PKB (EU-27; dane począwszy od 1992 r.)

Pomoc państwa związana ze środkami podejmowanymi w związku z kryzysem (2008; liczby w mld EUR)

	Łączna kwota zatwierdzona w 2008 r.	Łączna kwota zatwierdzona w okresie 1.1. - 31.3.2009	Łączna kwota zatwierdzona od 2008 r. do dnia 31.3.2009 r.	Łączna kwota zatwierdzona w okresie 1.4. - 11.11.2009 r.	Łączna kwota zatwierdzona od 2008 r. do dnia 11.11.2009 r.	Dotacje	Udziały kapitałowe		Pożyczki uprzywilejowane		Gwarancje		Łączna pomoc w związku z kryzysem zgłoszona na 2008 r.		Łączna pomoc w związku z kryzysem przyznana jako % PKB	Udział sektora bankowego jako % gospodarki ogółem
							Wartość nominalna	Przyznana pomoc	Wartość nominalna	Przyznana pomoc	Wartość nominalna	Przyznana pomoc	Wartość nominalna	Przyznana pomoc		
Belgia	255,15	7,80	262,95	25,36	288,31		16,40	11,70			30,40	6,08	46,80	17,78	5,17	5.4
Dania	585,44	13,50	598,94	0,82	599,75		0,50	0,50	2,35	2,35	0,00	0,00	2,85	2,85	1,22	5.4
Niemcy	545,23	20,00	565,23	23,90	589,13	8,86	11,20	11,20	23,78	3,17	137,10	27,90	180,94	51,14	2,05	3.6
Irlandia	376,00	5,00	381,00	7,50	388,50						355,76	35,58	355,76	35,58	19,16	10.9
Grecja	28,00		28,00		28,00											4.0
Hiszpania	250,00		250,00		250,00		-	-			99,13	0,93	99,13	0,93	0,09	5.1
Francja	341,25	4,70	345,95		345,95		11,50	11,50			31,40	4,98	42,90	16,48	0,85	4.7
Włochy	20,00		20,00		20,00											4.8
Cypr				3,00	3,00											7.8
Łotwa	7,44		7,44		7,44				0,96	0,96			0,96	0,96	4,17	6.2
Luksemburg	7,00		7,00	0,26	7,26		2,50	2,50			1,50	0,30	4,00	2,80	7,64	29.1
Węgry		5,99	5,99	0,04	6,03											4.0
Niderlandy	217,75	22,79	240,54		240,54		10,75	10,75	3,00	3,00	3,34	0,33	17,09	14,08	2,37	5.6
Austria	90,00		90,00	0,10	90,10											5.6
Polska				10,00	10,00											5.1
Portugalia	20,00	0,45	20,45	4,00	24,45						4,30	0,43	4,30	0,43	0,26	8.2
Słowenia	12,00		12,00		12,00											4.3
Finlandia	50,00		50,00	4,00	54,00						0,12	0,00	0,12	0,00		2.9
Szwecja	150,52	4,80	155,32		155,32		0,25	0,25	0,00	0,00	1,14	0,11	1,39	0,36	0,11	3.6
Zjednoczone Królestwo	405,15	11,25	416,40	95,77	512,17	5,02	46,47	46,47	2,86	0,43	146,93	16,83	201,28	68,75	3,79	7.6
Ogółem UE-27	3 360,92	96,28	3 457,20	174,74	3 631,94	13,89	99,57	94,87	32,95	9,92	811,12	93,48	957,52	212,15	1,70	-

13. POMOC PAŃSTWA - Zielone światło Komisji dla pomocy na budowę i utrzymanie autostrady A2 w Polsce

Komisja Europejska wyraziła 2 grudnia br. zgodę na realizację projektu pomocy przedstawionego przez władze polskie na rzecz spółki Autostrada Wielkopolska II S.A. Dotyczy on budowy i utrzymania odcinka autostrady A2 między Świeciem a Nowym Tomyślem.

Budowa tego odcinka realizowana jest w następstwie koncesji przyznanej w 1997 r. Koncesjonariusz finansuje budowę dzięki kredytom. Pod koniec prac otrzyma on od państwa polskiego zwrot obciążeń finansowych z Krajowego Funduszu Drogowego. W razie zwiększonych kosztów utrzymania i remontów autostrady spółka Autostrada Wielkopolska II S.A. może oczekiwać zwrotu z tych samych publicznych środków funduszu.

Komisja uznała, że korzyść finansowa, jaką odniesie beneficjent, jest proporcjonalna i konieczna. Uznała tym samym pomoc za zgodną ze wspólnym rynkiem.

14. NAUKA - Europejski Instytut Innowacji i Technologii utworzył pierwsze trzy wspólnoty wiedzy i innowacji

Europejski Instytut Innowacji i Technologii (EIT) ogłosił w dniu 16 grudnia br. powstanie pierwszych trzech wspólnot wiedzy i innowacji (WWiI). WWiI są wysoce zintegrowanymi partnerstwami, w których najlepsze wyższe uczelnie, instytucje badawcze i przedsiębiorstwa prywatne pracują wspólnie nad takimi zagadnieniami, jak przeciwdziałanie zmianom klimatu i dostosowanie się do nich („Climate-KIC”), zrównoważona energia („KIC InnoEnergy”) i przyszłe społeczeństwo informacyjno-komunikacyjne („EIT ICT Labs”). Inauguracja WWiI stanowi niezmiernie ważny krok w rozwoju EIT, który ma stać się modelową organizacją zwiększającą innowacyjność w Europie i w ten sposób przyczynić się do osiągnięcia celów przyszłej strategii UE 2020.

José Manuel Barroso, przewodniczący Komisji Europejskiej, przyjął decyzję z zadowoleniem: „Wybór pierwszych wspólnot wiedzy i innowacji (WWiI) jest kolejnym kamieniem milowym w stronę bardziej innowacyjnej Europy. Oczekuję, że WWiI staną się centrami innowacyjności, które przyciągną największe talenty z Europy i spoza niej. Powinny one stać się miejscami, których na ścieżce swojej kariery nie będą mogli pominąć ci studenci, pracownicy naukowcy i przedsiębiorcy, którzy chcą współpracować w dziedzinach o wysokim znaczeniu dla naszej wspólnej przyszłości.”

Maroš Šefčovič, komisarz ds. kształcenia, szkolenia, kultury i młodzieży, podkreślił: „WWiI wypełnią luki, które wciąż utrudniają efektywną współpracę wewnątrz trójkąta wiedzy, na który składają się szkoły wyższe, instytucje badawcze i innowacyjne przedsiębiorstwa. Jestem pewien, że EIT pomoże zainspirować zmianę sposobu myślenia, ułatwiając nam przygotowanie się na społeczeństwo wiedzy i tworząc środowisko, w którym mogą się rozwijać nowe idee.”

Wybrane WWiI zostały wyselekcjonowane z 20 wniosków otrzymanych w odpowiedzi na pierwsze zaproszenie EIT do utworzenia WWiI, wystosowane w pierwszej połowie bieżącego roku. Zaproszenie, które pozostawało otwarte od 2 kwietnia do 27 sierpnia 2009 r., zostało ogłoszone w trzech obszarach priorytetowych: zrównoważona energia, przeciwdziałanie zmianie klimatu i dostosowanie się do niej oraz przyszłe społeczeństwo informacyjno-

komunikacyjne. Decyzja dotycząca zdefiniowania zakresu działania w obrębie tych obszarów należała do wnioskodawców. Po przeprowadzeniu ocen przez niezależnych ekspertów, wnioskodawcy, którzy złożyli najlepsze wnioski w każdym z obszarów priorytetowych, zostali zaproszeni na decydujące rozmowy z Radą Zarządzającą. Rozmowy te odbyły się w dniu 16 grudnia, a w ich następstwie podjęta została ostateczna decyzja.

„Nadrzędnym kryterium przy podjęciu naszej decyzji było poczucie przywództwa i fachowość. W Radzie Zarządzającej byliśmy pod wielkim wrażeniem wniosków złożonych w odpowiedzi na zaproszenie dotyczące WWiI, które udowodniły wysoki poziom zaangażowania wszystkich zainteresowanych stron” powiedział **Martin Schuurmans**, przewodniczący niezależnej Rady Zarządzającej EIT. „WWiI stanowią poligon doświadczalny innowacji i chcemy, aby wywierały one realny wpływ, szczególnie na powstawanie nowych przedsiębiorstw i edukację z zakresu przedsiębiorczości oraz aby przynosiły korzyści społeczne. Najważniejszym zadaniem EIT jest teraz nadanie rozpędu WWiI do końca pierwszej połowy przyszłego roku”.

Aby ułatwić szybki i sprawny start, EIT niezwłocznie przekaze WWiI pomoc w formie dotacji wynoszącej łącznie 3 mln euro. WWiI mają stać się w pełni operacyjne krótko po podpisaniu siedmioletniej Ramowej umowy o partnerstwie z EIT i po potwierdzeniu pierwszych corocznych umów o dofinansowanie, około połowy 2010 r.

Strona internetowa Europejskiego Instytutu Innowacji i Technologii: <http://eit.europa.eu>

Wybrana lokalizacja trzech WWiI:

- **Przeciwdziałanie zmianie klimatu i dostosowanie się do niej („Climate-KIC”)** - Lokalizacja: Londyn, Zurych, Berlin, Paryż, Randstad
- **Zrównoważona energia („KIC InnoEnergy”)** - Lokalizacja: Niemcy: Karlsruhe, Alpy: Grenoble, Benelux: Eindhoven/Leuven, Iberia: Barcelona, Polska: Kraków, Szwecja: Sztokholm
- **Przyszłe społeczeństwo informacyjno-komunikacyjne („EIT ICT Labs”)** - Lokalizacja: Berlin, Eindhoven, Helsinki, Paryż i Sztokholm

15. STOSUNKI ZAGRANICZNE - Szczyt UE-Ukraina w Kijowie

4 grudnia br. w Kijowie odbył się po raz trzynasty szczyt UE-Ukraina. Gospodarzem szczytu był prezydent Wiktor Juszczenko. Komisję reprezentował przewodniczący **José Manuel Barroso** oraz komisarz ds. handlu i europejskiej polityki sąsiedztwa, **Benita Ferrero-Waldner**. W imieniu prezydencji na szczycie był obecny premier Szwecji **Frederik Reinfeldt**. Szczyt był dla przywódców UE i Ukrainy okazją do omówienia wspólnej polityki w stosunku do takich zagadnień jak: zmiana klimatu, światowy kryzys gospodarczy i finansowy oraz bezpieczeństwo energii. Przywódcy z zadowoleniem przyjęli ciągłe postępy w stosunkach UE-Ukraina oraz podkreślili, że Ukraina powinna z nową energią podjąć stosowne reformy. Ważnymi tematami rozmów było również wdrażanie partnerstwa wschodniego oraz współpraca w różnych sektorach, np. energii, sprawiedliwości, wolności i bezpieczeństwa, transportu oraz środowiska. Podczas szczytu poruszone zostały również kwestie międzynarodowe, dotyczące stosunków z Białorusią, Republiką Mołdawii oraz Federacją Rosyjską.

W przededniu szczytu przewodniczący Komisji **José-Manuel Barroso** powiedział: „UE i Ukraina stoją przed pewnymi wspólnymi wyzwaniami, które wymagają wspólnej polityki. Zmiany klimatu, światowy kryzys gospodarczy i finansowy oraz bezpieczeństwo energii to tylko niektóre przykłady najbardziej palących problemów. Stale okazujemy gotowość wspierania Ukrainy w znajdowaniu odpowiednich rozwiązań w tych i innych priorytetowych dziedzinach. Równocześnie oczekujemy, że Ukraina będzie kontynuować swój program reform z zaangażowaniem i zdecydowaniem”.

Komisarz **Ferrero-Waldner** dodała: „W ubiegłym roku stosunki między UE a Ukrainą nadal się zacieśniały. Cieszymy się z postępów w naszych negocjacjach dotyczących nowego układu o stowarzyszeniu UE-Ukraina oraz z naszej coraz szerszej współpracy z wielu różnych obszarach. Równocześnie wezwiemy naszych ukraińskich partnerów do podjęcia reform z nową energią oraz do bliskiej współpracy ze społecznością międzynarodową, szczególnie z MFW, w celu szybszego przywrócenia wzrostu i ogólnego dobrobytu.”

Podczas sesji plenarnej główny nacisk położony został na poszukiwanie wspólnych odpowiedzi na światowe wyzwania, takie jak zmiany klimatu, światowy kryzys gospodarczy i finansowy, jak również potrzeba zapewnienia bezpieczeństwa dostaw energii. Szczyt był okazją do podsumowania wewnętrznych zmian na Ukrainie i w UE, w tym przygotowań do wyborów prezydenckich, które odbędą się na Ukrainie w styczniu 2010 r., oraz wpływu, jaki na UE wywrze wejście w życie traktatu lizbońskiego. Przywódcy UE wezwali Ukrainę do kontynuacji z nową energią procesu reform oraz z zadowoleniem przyjmą dalsze pogłębienie stosunków między UE a Ukrainą. Sukcesy w tej dziedzinie to m.in. znaczny postęp w negocjacjach dotyczących układu o stowarzyszeniu UE-Ukraina, rozpoczęcie wdrażania nowego programu stowarzyszeniowego UE-Ukraina, który wraz z planem działań w zakresie sprawiedliwości, wolności i bezpieczeństwa będzie służył jako punkt odniesienia dla reform w stosunkach UE-Ukraina, oraz podjęcie jesienią 2008 r. dialogu z Ukrainą na temat wiz. Przy okazji szczytu podpisane zostało strategiczne porozumienie o współpracy z Europą oraz porozumienie ustanawiające Europejski Bank Inwestycyjny na Ukrainie.

Przywódcy dokonali przeglądu współpracy z Ukrainą w wielu różnych sektorach, m.in. energii, transportu, środowiska oraz sprawiedliwości, wolności i bezpieczeństwa. W dziedzinie energii prześledzili oni postęp we wdrażaniu protokołu ustaleń w sprawie współpracy energetycznej, jak również innych krytycznych kwestii, w tym modernizacji ukraińskiego systemu tranzytu gazu oraz przystąpienia Ukrainy w przyszłości do Traktatu o wspólnocie energetycznej.

Przywódcy również dokonali przeglądu możliwości oferowanych przez Partnerstwo Wschodnie z myślą o propagowaniu stowarzyszenia politycznego i integracji gospodarczej krajów partnerstwa wschodniego z UE. Skoncentrowali się szczególnie na praktycznych działaniach służących realizacji celów partnerstwa.

- **UE popiera europejskie dążenia Ukrainy i myśli o tranzycie gazu**

Unia Europejska popiera dążenia Ukrainy do członkostwa, lecz oczekuje od niej reform, demokratycznych wyborów prezydenckich w styczniu przyszłego roku, a przede wszystkim gwarancji, że tranzyt rosyjskiego gazu z Rosji do państw UE będzie odbywać się bez przeszkód.

Przewodniczący Komisji Europejskiej **Jose Manuel Barroso** poinformował, że rozmowy o umowie stowarzyszeniowej z Ukrainą zostaną zakończone w przyszłym roku. Jose Manuel

Barroso oraz szwedzki premier **Frederik Reinfeldt** kilkakrotnie podkreślali, że oczekują od Ukrainy reform i stabilności. Zaznaczali, że bardzo ważne jest wznowienie współpracy ekonomicznej z Międzynarodowym Funduszem Walutowym.

Przewodniczący Komisji Europejskiej podkreślił, że istotna jest jedność rządzących Ukrainą ponieważ to na nich spoczywa odpowiedzialność za podejmowanie odpowiednich decyzji.

Prezydent **Wiktor Juszczenko** zapewnił początkowo, że integracja ze Wspólnotą będzie kontynuowana po wyborach szefa państwa. Później wypowiedział się jednak, jak kandydat na prezydenta twierdząc, że wybory to referendum dotyczące zaufania do polityki proeuropejskiej. Zasugerował przy tym, że jego główni konkurenci sprzeciwiają się kursowi prozachodniemu. Wybory prezydenckie na Ukrainie odbędą się 17 stycznia. W sondażach prowadzi Wiktor Janukowycz i Julia Tymoszenko. Żaden z tych polityków nie wypowiada się przeciwko integracji europejskiej. Poparcie dla Wiktora Juszczenki waha się w granicach błędu statystycznego.

Zgodnie z przewidywaniami na szczycie nie doszło do podpisania umowy stowarzyszeniowej Ukraina-UE. Zamiast niej przyjęto jedynie deklarację „oceniającą postępy we wzajemnych stosunkach”, poinformował po spotkaniu prezydent **Wiktor Juszczenko**. „Postępy w naszych relacjach są znaczne. Ustaliliśmy, że prace nad decydującą większością rozdziałów umowy stowarzyszeniowej są zakończone, prócz prac nad rozdziałem o strefie wolnego handlu”, powiedział prezydent. Juszczenko dodał, że Kijów i Bruksela rozpoczynają też negocjacje nad udoskonaleniem systemu wizowego dla obywateli Ukrainy. „W dziedzinie tej zaszło wiele pozytywnych zmian. Tylko w ubiegłym roku liczba Ukraińców, którzy odwiedzili państwa unijne wzrosła 2,5 raza. 40 proc. Ukraińców, którzy podróżowali do UE, miało bezpłatne wize”, podkreślił ukraiński prezydent. Juszczenko relacjonował, że na szczycie mówiono także o Partnerstwie Wschodnim oraz nadchodzących wyborach prezydenta Ukrainy.

„Kampania wyborcza prowadzona jest w zgodzie z demokracją. Nie ma w niej już takich konfliktów, jak w wyborach z 2004 roku. Jest to dowodem naszej europejskości. Wybory prezydenckie będą demokratyczne, uczciwe i zgodne z prawem”. oświadczył prezydent Ukrainy. „Strategia integracji z UE pozostanie priorytetem Ukrainy również po wyborach prezydenckich”, podkreślił Juszczenko na konferencji prasowej.

„Wiemy, że ukraińscy przywódcy mają ambicje członkostwa w UE, jednak z naszego punktu widzenia najpierw należy przeprowadzić na Ukrainie reformy instytucjonalne”, oświadczył szef przedstawicielstwa UE na Ukrainie i Białorusi, **Jose Manuel Pinto Teixeira**. Tymczasem ze względu na permanentny kryzys polityczny reformy na Ukrainie nie są prowadzone. Miejscowi politycy, zajęci walką o władzę, nawet o nich nie myślą. Sytuację komplikują nadchodzące wybory prezydenckie.

Premier Szwecji **Fredrik Reinfeldt** oświadczył ze swej strony, że Unia popiera dążenia Kijowa do członkostwa. W krótkim wystąpieniu na konferencji prasowej Reinfeldt mówił jednak przede wszystkim o energetyce i konieczności przeprowadzenia na Ukrainie reform. „Poparliśmy dążenia Ukrainy do zbliżenia z UE. Nasze stosunki z Ukrainą powinny się rozwijać. Jesteśmy zainteresowani, by Ukraina była przewidywalna w dziedzinie tranzytu (rosyjskiego) gazu przez jej terytorium i oczekujemy, że rozpoczną się tu reformy strukturalne”, powiedział Reinfeldt.

Przewodniczący Komisji Europejskiej **Jose Manuel Barroso** również uznał, że najważniejsze w relacjach między UE a Ukrainą są kwestie energetyczne. „Energetyka jest kwestią kluczową. Nie powinniśmy mieć do czynienia z takimi problemami, z jakimi zetknęliśmy się na początku tego roku”, oświadczył, przypominając kryzys gazowy ze stycznia. Wskutek nieporozumień między Kijowem a Moskwą wstrzymano wówczas dostawy rosyjskiego gazu, który przez terytorium Ukrainy płynie do odbiorców europejskich.

Jak wspomniałam wcześniej, Barroso wyraził opinię, że prace nad umową stowarzyszeniową z Ukrainą mogą zakończyć się w 2010 r. Sugerował jednocześnie, że wiele zależy od gotowości Ukraińców do reformowania swego państwa. „Oczekujemy że po wyborach prezydenckich ujrzymy chęć do przeprowadzania reform, by Ukraina mogłaby zbliżyć się do realizacji swych europejskich dążeń”, oświadczył Barroso. „Dlatego jednak Ukrainie potrzebna jest polityczna stabilność”, powiedział przewodniczący KE.

Więcej informacji:

http://ec.europa.eu/external_relations/ukraine/index_en.htm

<http://ec.europa.eu/eurostat>

16. SPRAWY ZAGRANICZNE - Zakończenie negocjacji między Unią Europejską i Szwajcarią w dziedzinie ochrony oznaczeń geograficznych

Dnia 11 grudnia 2009 r. negocjatorzy Unii Europejskiej i Szwajcarii zakończyli negocjacje mające doprowadzić do zawarcia dwustronnej umowy w sprawie ochrony oznaczeń geograficznych produktów rolnych i środków spożywczych pochodzących z tych krajów. Projekt wniosku, po przyjęciu wstępnych procedur, pozwoli zapewnić ochronę oznaczeń geograficznych każdej ze stron na terytorium drugiej strony.

Projekt dotyczy około ośmiuset oznaczeń geograficznych (OG) dotychczas zarejestrowanych w UE oraz około dwudziestu oznaczeń zarejestrowanych w Szwajcarii. Jako że obowiązująca od dnia 1 czerwca 2002 r. umowa między UE i Szwajcarią w sprawie handlu produktami rolnymi obejmuje już ochroną wina i wyroby spirytusowe, obecnie zostanie ona poszerzona o cały wachlarz produktów objętych oznaczeniem geograficznym. W projekcie umowy przewidziano również mechanizm zakładający konsultacje i jej regularną aktualizację, co pozwoli w szczególności na uwzględnianie nowych oznaczeń geograficznych.

Projekt odzwierciedla wolę państw członkowskich, aby promować ochronę oznaczeń geograficznych na arenie międzynarodowej. Jest on również wyrazem zbieżności stanowisk Unii Europejskiej i Szwajcarii w tej dziedzinie.

Ponadto zawarcie umowy o ochronie OG między UE a Szwajcarią wpłynie pozytywnie na handel dwustronny między tymi krajami, a w szczególności na eksport unijnych produktów rolnych o dużej wartości dodanej. Warto wspomnieć, że Szwajcaria zajmuje trzecią pozycję po USA i Rosji pod względem wartości eksportu (4,8 mld euro) w handlu dwustronnym surowcami i przetworzonymi produktami rolnymi. Dużą część tego eksportu stanowi bardzo szeroka gama produktów wysokiej jakości. Projekt umowy z całą pewnością wpłynie nie tylko na umocnienie pozycji produktów spożywczych chronionych oznaczeniem geograficznym na rynku szwajcarskim, ale również bardziej ogólnie, pozytywnie wpłynie na politykę jakości Unii Europejskiej umocni politykę jakości Unii Europejskiej.

17. POMOC REGIONALNA - Wsparcie ze środków UE na pomoc w walce z przestępczością zorganizowaną we Włoszech

Komisarz ds. polityki regionalnej **Paweł Samecki** przedstawił w dniu 1 grudnia br. szczegóły dotyczące wkładu UE w zwalczanie przestępczości zorganizowanej w południowych Włoszech. 64 mln euro ze środków unijnej polityki spójności przeznaczone zostanie w latach 2007-2013 na zagospodarowanie mienia skonfiskowanego mafii. Decyzja o udzieleniu wsparcia zapadła w związku z sukcesem projektu pilotażowego, w ramach którego dzięki 11 mln euro z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) pięćdziesiąt posiadłości, należących wcześniej do mafii, udało się przekształcić w placówki edukacyjne, gospodarstwa agroturystyczne oraz inne, zgodne z prawem, przedsięwzięcia.

„Jedną z największych przeszkód dla rozwoju gospodarczego w regionie Mezzogiorno jest zorganizowana przestępczość, której cień jest wszechobecny. Z dumą podzielę się pozytywnymi wieściami – w jaki sposób dzięki funduszom z UE Włochy uzyskują wsparcie w realizacji inicjatyw w zakresie przekształcania skonfiskowanego mafii mienia, tworzenia nowych miejsc pracy – w szczególności dla młodych ludzi – oraz w niesieniu nadziei dla regionów dotkniętych od wielu lat plagą bezrobocia i przestępczości” – powiedział komisarz Samecki.

• Zorganizowana przestępczość na przeszkodzie rozwojowi gospodarczemu

Ponieważ zorganizowana przestępczość stanowi jedną z najważniejszych przeszkód dla rozwoju regionu, jej likwidacja jest warunkiem koniecznym dla wzrostu produktywności i przyciągnięcia na południe Włoch tak bardzo potrzebnych inwestycji. Na konferencji prasowej komisarz Samecki wspólnie z ekspertami z Włoch wyjaśnił, w jaki sposób polityka spójności wspiera władze w walce z mafią.

UE współfinansuje multiregionalny program „Security for Development” („Bezpieczeństwo dla rozwoju”) o budżecie w wysokości 1,2 mld euro (z tego 579 mln euro z EFRR) na lata 2007-13. Jego głównym celem jest poprawa bezpieczeństwa w czterech regionach południowych Włoszech – Kalabrii, Kampanii, Apulii oraz Sycylii. Z powyższej kwoty 91 mln euro (45,5 mln z EFRR) wesprze projekty zagospodarowania gruntu i majątku należącego uprzednio do mafii. W ramach programów regionalnych na ten sam cel przeznaczone zostanie dodatkowo 36,5 mln euro (z EFRR – 18,25 mln euro).

• Ważne projekty sukcesem dzięki wsparciu UE

O własnych doświadczeniach z realizacji projektów zmiany zagospodarowania przejętego mienia opowiedzieli Lucio Guarino, kierujący sycylijskim stowarzyszeniem na rzecz „rozwoju i praworządności” oraz Giovanni Allucci, dyrektor Agrorinasce – firmy z Kampanii specjalizującej się w dziedzinie innowacyjności terytorialnej. Głos na konferencji zabrał także Nicola Izzo, wiceszef włoskich sił policyjnych, oraz Antonio Maruccia, komisarz odpowiedzialny za zarządzanie majątkiem odebranych organizacjom przestępczym.

Przedstawione zostały następujące inicjatywy:

⇒ **„Giardino della memoria” w San Giuseppe Jato (Palermo)** – „ogród pamięci” utworzony na gruncie skonfiskowanym osławionemu Giovanniemu Brusce, skazanemu na

dożywocie za ponad sto morderstw, w tym za brutalne zabójstwo Giuseppe Di Matteo. Na zlecenie Bruski – Di Matteo, piętnastoletni syn policyjnego informatora, został porwany, a po 779 dniach – uduszony. Zwłoki rozpuszczono w kwasie. Ogród stanowi obecnie plac zabaw, upamiętniający dzieci i młodzież będące ofiarami mafii. Całkowity koszt inwestycji wyniósł 931 tys. euro (z czego połowa z EFRR).

- ⇒ „**Terre di Corleone**” – ośrodek rolniczy i gospodarstwo turystyczne w Corleone (Palermo), utworzone na terenie dawnej posiadłości Salvatore Riiny, zwanego „szefem szefów”. Riina, odpowiedzialny za zamordowanie trzech sędziów, dwóch lokalnych polityków i innych osób zaangażowanych w walkę z mafią, odsiaduje aktualnie wielokrotne dożywocie. Całkowity koszt inwestycji wyniósł 606 292 euro (z czego połowa z EFRR).
- ⇒ **Winiarnia „Centopassi”**, wybudowana na gruncie o powierzchni 1,7 ha w San Cipirello (Palermo). Każda pochodząca z niej butelka poświęcona jest jednej ofierze mafii. Nieruchomość skonfiskowano Giovanniemu Genovese, odsiadującego od 2007 r. wyrok za wymuszenia i inną działalność przestępczą. Całkowity koszt inwestycji wyniósł niemal 426 tys. euro (z czego połowa z EFRR).
- ⇒ **Ośrodek młodzieżowy „San Marcelino”** – zbudowany na terenie skonfiskowanym byłemu szefowi Camorry Giorgio Marano (obecnie, od 2008 r., w więzieniu). Ośrodek oferuje różnorodne zajęcia edukacyjno-rekreacyjne dla dzieci i młodzieży, a ponadto aktualnie mieści się w nim komenda miejscowej policji. Całkowity koszt inwestycji wyniósł 516 tys. euro (z czego połowa z EFRR).

Projekty te są żywym dowodem na to, że prowadzona przez włoskie władze twarda polityka konfiskaty mienia przynosi zyski – zarówno w wymiarze ekonomicznym, jak i społecznym. Dzięki nim miejscowa ludność widzi, że można skutecznie prowadzić działalność zgodną z prawem i rentowną. Oprócz tego nowe placówki socjalno-edukacyjne pomagają młodzieży w dokonaniu wyboru innego niż wejście na drogę przestępczości.

- **Informacje ogólne**

Włochy są trzecim największym, po Polsce i Hiszpanii, beneficjentem unijnej polityki spójności. W latach 2007-2013 Włochy skorzystają z pomocy finansowej na kwotę 28,8 mld euro – 21,9 mld euro z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) oraz 6,9 mld euro z Europejskiego Funduszu Socjalnego (EFS).

Oprócz tego Włochy otrzymają wsparcie na kwotę 8,29 mld euro z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz 0,42 mld euro Europejskiego Funduszu Rybackiego (EFR).

- **Więcej informacji na temat polityki spójności we Włoszech:**

http://ec.europa.eu/regional_policy/atlas2007/italia/

18. GOSPODARKA MORSKA - Komisja Europejska zatwierdza polski system podatku tonażowego

W dniu 18 grudnia br. Komisja Europejska podjęła decyzję o zatwierdzeniu wprowadzenia w Polsce zryczałtowanego systemu podatkowego, którego stawkę wylicza się w oparciu o tonaż floty. System ten, zwany systemem podatku tonażowego, umożliwi armatorom statków

płacenie zryczałtowanej stawki podatku uzależnionej od tonażu posiadanej przez nich floty zamiast podatku od osób prawnych lub od osób fizycznych.

Do korzystania z systemu podatku tonażowego w Polsce kwalifikuje się działalność morską oraz prace przy pogłębianiu dna, pod warunkiem że przynajmniej 50 % czasu pracy pogłębiarki to transport morski, tj. bezpośredni przewóz towarów lub pasażerów. Ponadto Komisja zgodziła się na włączenie do tego systemu działalności holowniczej, jednakże jedynie pod warunkiem że przynajmniej 50 % czasu pracy holownika poświęcone jest na działalność w zakresie transportu morskiego.

Komisja zgodziła się także na objęcie przedmiotowym systemem działalności z zakresu zarządzania, ponieważ spełnia ona wszelkie wymogi nowych wytycznych w sprawie pomocy państwa na rzecz podmiotów zarządzających statkami³.

Komisja uznała za wystarczające wszystkie zastosowane środki zabezpieczające mające zapobiec ewentualnym efektom zewnętrznym zaburzającym równowagę pomiędzy działalnością kwalifikującą się do korzystania z podatku tonażowego a działalnością nie kwalifikującą się, czy też pomiędzy podmiotami z tego systemu korzystającymi a tymi, które z niego nie korzystają.

Komisja uznała, że system ten jest zgodny z rynkiem wewnętrznym i że może być on korzystny z punktu widzenia interesów Wspólnoty w zakresie polityki morskiej.

Zatwierdzony system może wejść w życie od dnia 1 stycznia 2011 r.

19. GOSPODARKA MORSKA - Nowy impuls na rzecz ochrony środowiska oraz zrównoważonego rozwoju społecznego i gospodarczego

Na ostatnim w tym roku posiedzeniu Rady europejscy ministrowie ds. rybołówstwa osiągnęli porozumienie polityczne w sprawie wniosku Komisji dotyczącego uprawnień do połowów na 2010 r. Ten kluczowy element pozwoli Unii Europejskiej na dalszą realizację agendy dotyczącej ochrony środowiska oraz zrównoważonego rozwoju społecznego i gospodarczego, z korzyścią dla sektora gospodarki morskiej i rybołówstwa, obywateli oraz środowiska morskiego.

Na zakończenie posiedzenia **Joe Borg**, europejski komisarz ds. gospodarki morskiej i rybołówstwa, z zadowoleniem stwierdził: „Wypracowane w dniu dzisiejszym porozumienie pokazuje co możemy osiągnąć w Europie – nawet w kwestiach najbardziej złożonych - działając wspólnie w duchu współpracy i dobrej woli. Jestem przekonany, że kiedy moja następczyni przejmie w przyszłym roku obowiązki komisarza, uda nam się nadal działać w duchu współpracy, jak to miało miejsce w ciągu ostatnich lat. Wszystkim zaangażowanym w tę misję osobom życzę jak największych sukcesów w pracy nad bezwarunkowym utrzymaniem kursu w polityce morskiej i rybołówstwie, który łączy zrównoważony rozwój z rentownością.”

Mimo iż wiele stad jest wciąż poważnie zagrożonych przełowieniem, komisarz Borg mógł jednak przekazać Radzie pozytywne opinie naukowe, według których niewielka, choć rosnąca

---

³ Dz.U. C 132 z 11.6.2009, s. 6

liczba stad jest obecnie ponownie eksploatowana na poziomie maksymalnego podtrzymywalnego połowu.

Jak w latach poprzednich, w proponowanych zmianach dotyczących TAC (całkowitych dopuszczalnych połowów) dla różnych stad Komisja wykorzystwała tę samą obiektywną metodę pracy, opartą na opiniach naukowych. Komisja przeprowadziła również szeroko zakrojone konsultacje z państwami członkowskimi i sektorem gospodarki morskiej oraz dołożyła wszelkich starań, aby możliwie ograniczyć obciążenia, które w perspektywie krótkoterminowej dotyczą sektor połowowy.

Jak zwykle przy negocjacjach o tak szerokim zakresie początkowy wniosek Komisji został zmieniony, aby uwzględnić obawy wyrażone przez państwa członkowskie. Tegoroczny wniosek nie zawiera jeszcze ostatecznych wielkości dla zasobów zarządzanych wspólnie z Norwegią i Wyspami Owczymi, ponieważ strony nie osiągnęły nadal porozumienia w tym względzie. Tymczasowe wielkości zaproponowane przez Komisję dla tych zasobów powinny pozwolić na kontynuowanie działalności połowowej w styczniu, co da czas Komisji na zakończenie negocjacji z Norwegią a następnie na szybkie wprowadzenie ostatecznych wartości liczbowych.

Komisja jest przekonana, że będzie można wznowić negocjacje na początku 2010 r. i osiągnąć wyważone porozumienie, możliwe do zaakceptowania zarówno przez UE jak i Norwegię.

Zgodnie z ostatnio przyjętym unijnym planem działania na rzecz ochrony rekinów Rada podtrzymała zerowe TAC dla żarłacza śledziowego oraz, by uniknąć odrzutów, zezwoliła na ograniczony do 10 % TAC przyłówów kolenia, przy zobowiązaniu do zerowych połowów w 2011 r.

W związku z pozytywnymi wynikami ostatnich badań dotyczących sardeli Rada mogła zezwolić na połów 7 000 ton sardeli począwszy od stycznia 2010 r., przy założeniu, że wartość ta zmieni się w stosunku do opinii naukowej, jaka zostanie wydana na wiosnę. Działalność połowowa będzie zatem ściśle monitorowana.

Tabela zawierająca zestawienie całkowitych dopuszczalnych połowów i kwot na 2010 r.:
http://ec.europa.eu/fisheries/press_corner/press_releases/2009/com09_79_en.pdf

20. TRANSPORT - Bezpieczeństwo ruchu drogowego w Europie priorytetem w nadchodzącej dekadzie

W roku 2008 w wypadkach drogowych zginęło 39 tys. Europejczyków. Cel UE zakładający zmniejszenie liczby ofiar śmiertelnych wypadków drogowych do roku 2010 o połowę (tzn. do poziomu 27 tys.) będzie trudny do osiągnięcia. Komisja Europejska była organizatorem konferencji poświęconej wynikom konsultacji publicznych poprzedzających opracowanie Europejskiego programu działań na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego na lata 2011–2020. Ponad 400 zainteresowanych podmiotów, reprezentujących różne środowiska, dyskutowało nad obecną sytuacją i problemami dotyczącymi bezpieczeństwa ruchu drogowego w Unii Europejskiej.

„Konsultacje publiczne i dzisiejsza konferencja pomogą opracować zawierający jasne i wymierne cele Europejski program działań na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego na lata

2011–2020. Europa nie może pozwolić sobie na jakiegokolwiek zaniedbanie w tej dziedzinie, gdyż każdego roku stawką są dziesiątki tysięcy istnień ludzkich. Wspomniany program działań pomoże nam zachować czujność i determinację w walce z wypadkami drogowymi. Nowy program działań skupiać się będzie również na priorytetach obejmujących m.in. wypadki na drogach wiejskich (60 proc. łącznej liczby ofiar śmiertelnych) oraz najbardziej narażonych użytkowników dróg, tzn. pieszych, rowerzystów, motocyklistów i osoby starsze”, powiedział, otwierając konferencję, **Antonio Tajani**, komisarz odpowiedzialny za kwestie transportu.

Po przeprowadzeniu oceny rezultatów obecnego Europejskiego programu działań na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego (2001–2010) Komisja udostępni wyniki konsultacji prowadzonych w ciągu ostatnich miesięcy na potrzeby kolejnego programu działań. W proces konsultacji zaangażowani zostali eksperci, jak również zwykli obywatele, a jego celem jest zebranie pomysłów odnośnie do przyszłych działań, które mogą pomóc w dalszej poprawie bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Debata prowadzona jest w formie paneli dyskusyjnych z udziałem ekspertów oraz sesji plenarnych przeznaczonych dla wszystkich uczestników konferencji. Tematyka pierwszego panelu dyskusyjnego obejmuje bezpieczeństwo pojazdów i infrastruktury, z naciskiem na kwestie dotyczące bezpieczeństwa motocykli, pojazdów przyszłości, takich jak samochody elektryczne czy pojazdy ekologiczne, a także sposobów dostosowania infrastruktury do potrzeb różnych kategorii użytkowników dróg. Drugi panel dyskusyjny poświęcony jest roli, jaką mogą odegrać obywatele w procesie poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego. W tym przypadku uczestnikami dyskusji są przedstawiciele ofiar wypadków drogowych, zawodowych kierowców, organów publicznych, policji drogowej oraz najbardziej narażonych użytkowników dróg, tzn. pieszych, rowerzystów i osób starszych, jak również przedstawiciele branży przemysłowej.

W dniu 2 grudnia br. uruchomiono również nową sekcję serwisu internetowego EUROPA, poświęconą bezpieczeństwu ruchu drogowego. Wielojęzyczne i łatwe w użyciu strony internetowe zapewnią będą kompleksowe informacje na temat bezpieczeństwa ruchu drogowego, z uwzględnieniem poszczególnych kategorii użytkowników dróg, np. kierowców samochodów, motocyklistów, pieszych i rowerzystów, przy wykorzystaniu piktogramów i innych czytelnych danych.

Wiceprzewodniczący Antonio Tajani wręczył ponadto Nagrody Doskonałości w ramach Europejskiej karty bezpieczeństwa ruchu drogowego za rok 2009, która stanowi inicjatywę Komisji Europejskiej mającą na celu zapewnienie przedsiębiorcom, stowarzyszeniom, instytucjom badawczym i organom publicznym platformy poświęconej bezpieczeństwu ruchu drogowego. Ich wspólnym celem jest realizacja konkretnych działań i wymiana najlepszych praktyk na potrzeby rozwiązywania problemów napotykanych w związku z bezpieczeństwem ruchu drogowego. Europejska karta bezpieczeństwa ruchu drogowego to jedno z działań przewidzianych w Europejskim programie działań na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego na lata 2001–2010. Zdobywcami nagród w poszczególnych kategoriach są w tym roku:

- ⇒ Duże przedsiębiorstwa i koncerny międzynarodowe: *EKO Fuel Stations* (Bułgaria)
- ⇒ Małe i średnie przedsiębiorstwa: *Transportes Bizarro Duarte, Lda.* (Portugalia)
- ⇒ Federacje i stowarzyszenia: *Zrzeszenie Międzynarodowych Przewoźników Drogowych* (Polska)
- ⇒ Instytucje: *Shropshire Fire and Rescue Service* (Wlk. Brytania)
- ⇒ Organizacje pozarządowe: *Prague Mothers* (Czechy)
- ⇒ Podmioty lokalne (regionalne i miejskie): *Linköpings kommun* (Szwecja)

- **Dalsze informacje:**

http://ec.europa.eu/road_safety/

<http://www.erscharter.eu/>

21. POLITYKA KONKURENCJI - Przeciwdziałanie praktykom monopolistycznym: Komisja wyraża zgodę na podjęte przez Microsoft zobowiązanie do umożliwienia użytkownikom wyboru przeglądarki

Komisja Europejska przyjęła decyzję, która nadaje moc wiążącą zobowiązaniom zaproponowanym przez Microsoft, mającym na celu zwiększenie konkurencji na rynku przeglądarek internetowych. Podjęte zobowiązania są odpowiedzią na obawy Komisji dotyczące tego, że Microsoft powiązał swoją przeglądarkę internetową Internet Explorer z systemem operacyjnym Windows do komputerów osobistych, łamiąc tym samym unijne przepisy mówiące o zakazie nadużywania pozycji dominującej na rynku (art. 102 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE)). Microsoft zobowiązuje się stworzyć europejskim użytkownikom systemu Windows możliwość dokonania wyboru między różnymi przeglądarkami internetowymi oraz – zarówno producentom sprzętu komputerowego, jak i użytkownikom – możliwość wyłączenia przeglądarki Internet Explorer. Microsoft opublikuje również oświadczenie, w którym zobowiązuje się ujawnić daleko idące informacje, które ułatwią uzyskanie interoperacyjności innych produktów z systemem Windows.

Neelie Kroes, komisarz ds. konkurencji, stwierdziła: „Nasza decyzja przyniesie milionom konsumentów w Europie korzyści w postaci możliwości dokonania wyboru przeglądarki internetowej. Swoboda wyboru wpłynie nie tylko na polepszenie wrażenia użytkowników związanego z korzystaniem z Internetu, ale stanowić będzie również zachętę dla producentów przeglądarek internetowych do wprowadzania innowacji i oferowania użytkownikom coraz lepszych przeglądarek w przyszłości”.

W ramach zobowiązań zatwierdzonych przez Komisję Microsoft przez pięć lat udostępniać będzie na terenie Europejskiego Obszaru Gospodarczego (poprzez mechanizm Windows Update) „okno wyboru”, dzięki któremu użytkownicy systemów Windows XP, Windows Vista oraz Windows 7 będą mogli wybrać przeglądarkę internetową, którą chcą zainstalować jako przeglądarkę dodatkową oprócz przeglądarki Internet Explorer produkcji Microsoft albo zamiast niej.

Zobowiązania przewidują również, że producenci komputerów będą mieli możliwość instalowania konkurencyjnych przeglądarek internetowych, ustawienia ich jako domyślne i zupełnego wyłączenia przeglądarki Internet Explorer.

Decyzja Komisji jest wynikiem pisemnego zgłoszenia zastrzeżeń wysłanego przez Komisję przedsiębiorstwu Microsoft w dniu 15 stycznia 2009 r. W pisemnym zgłoszeniu zastrzeżeń Komisja przedstawiła swoje wstępne podejrzenia co do tego, że Microsoft mógł naruszyć art. 82 Traktatu WE (obecny art. 102 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej), nadużywając pozycji dominującej na rynku systemów operacyjnych do komputerów osobistych poprzez związanie przeglądarki Internet Explorer z systemem Windows.

Wstępny pogląd Komisji był taki, że Microsoft dopuścił się naruszenia konkurencji poprzez związanie przeglądarki Internet Explorer z systemem Windows. W ten sposób Microsoft

uzyskiwał sztuczną przewagę dystrybucyjną dotyczącą ponad 90% komputerów osobistych, która nie wynikała z zalet jego produktów. Ponadto według wstępnego poglądu Komisji związanie tych dwóch produktów hamowało innowacyjność na rynku i w sposób sztuczny nakłaniało dostawców treści internetowych i twórców oprogramowania do opracowywania produktów i stron internetowych dostosowanych przede wszystkim do przeglądarki Internet Explorer.

Zatwierdzone zobowiązania stanowią odpowiedź na te zarzuty. Dzięki zainstalowaniu okna wyboru użytkownicy komputerów osobistych będą mieli możliwość dokonania rzeczywistego i świadomego wyboru między przeglądarką Internet Explorer a konkurencyjnymi przeglądarkami internetowymi. Zagwarantuje to konkurencję w oparciu o zalety produktów i stworzy konsumentom szansę korzystania z nowości technicznych i innowacji zarówno na rynku przeglądarek internetowych, jak i rynkach powiązanych, takich jak rynek aplikacji sieciowych.

Decyzja Komisji opiera się na art. 9 rozporządzenia nr 1/2003 w sprawie wprowadzenia w życie unijnych reguł konkurencji. Uwzględnia ona wyniki badania rynku rozpoczętego w październiku 2009 r. Komisja w swojej decyzji, która kończy postępowanie, nie stwierdza, czy doszło do naruszenia prawa, a jedynie prawnie zobowiązuje Microsoft do przestrzegania zaproponowanych rozwiązań. Jeśli Microsoft nie dotrzyma podjętych zobowiązań, Komisja może nałożyć grzywnę w maksymalnej wysokości 10% rocznego obrotu przedsiębiorstwa bez konieczności udowadniania naruszenia unijnych reguł konkurencji.

W decyzji zamieszczono klauzulę, która umożliwia Komisji dokonanie za dwa lata przeglądu zobowiązań. Microsoft będzie regularnie przedstawiał Komisji sprawozdania dotyczące realizacji zobowiązań i pod pewnymi warunkami na wniosek Komisji wprowadzał dostosowania do ekranu wyboru. Pierwsze sprawozdanie przewidziane jest za pół roku.

- **Informacje dotyczące interoperacyjności**

W lipcu 2009 r. Microsoft przedstawił propozycje odnoszące się do kwestii ujawnienia informacji dotyczących interoperacyjności, które wpłynęłyby na polepszenie kompatybilności produktów konkurentów z produktami Microsoftu, w tym Windows, Windows Server, Office, Exchange i SharePoint. Po intensywnych rozmowach z Komisją Microsoft opublikuje na swojej stronie internetowej poprawioną wersję oświadczenia i związane z nim dokumenty (np. umowy gwarancji i umowy dotyczące licencji patentowej). Komisja z zadowoleniem przyjmuje tę inicjatywę na rzecz polepszenia interoperacyjności. Inicjatywa ta nie została sformalizowana, jednakże publiczne oświadczenie Microsoftu może stanowić gwarancję, że jej postanowienia zostaną dotrzymane. Komisja będzie dokładnie śledzić wpływ oświadczenia na rynek i uwzględni zgromadzone informacje w prowadzonym właśnie postępowaniu dotyczącym naruszenia konkurencji w zakresie interoperacyjności.

22. DANE STATYSTYCZNE - Europejczycy z ostrożnym optymizmem patrzą na gospodarkę, lecz nadal obawiają się bezrobocia.

Wstępne wyniki najnowszego badania Eurobarometru wskazują, że w odniesieniu do sytuacji we własnym kraju Europejczycy za największy problem uważają bezrobocie, podczas gdy ich obawy związane z sytuacją gospodarczą nieco zelżały. Większość ankietowanych nadal uważają jednak, że najgorsze wciąż przed nimi. Po tym jak Grupa G20 i Międzynarodowy

Fundusz Walutowy wyznaczyły kierunek działań mających doprowadzić do naprawy gospodarki, wiele osób uważa, iż to Unia Europejska i władze krajowe dysponują największym potencjałem rozwiązania problemu kryzysu.

„Większość obaw obywateli wyraźnie związana jest z utratą pracy, dlatego UE nadal musi poświęcać kwestii zatrudnienia wiele uwagi i podejmować wszelkie możliwe działania na rzecz wyjścia z kryzysu” – powiedziała wiceprzewodnicząca Komisji Europejskiej, komisarz ds. stosunków instytucjonalnych i strategii komunikacji społecznej, **Margot Wallström**.

Większość Europejczyków (54%, czyli -7 punktów procentowych w stosunku do okresu maj-czerwiec 2009 r.) obawia się, że rynek pracy dopiero odczuje najboleśniejsze skutki kryzysu, natomiast 38% jest zdania, że punkt kulminacyjny kryzysu już minął. Ten ostatni wskaźnik wzrósł o 10 punktów procentowych w stosunku do poprzedniego badania.

Podobny wzrost optymizmu (w porównaniu z badaniem z wiosny 2009 r.) odnotowano również, jeśli chodzi o oczekiwania co do sytuacji gospodarczej UE w ciągu następnych 12 miesięcy: 30% (+6) Europejczyków sądzi, że najbliższe 12 miesięcy będzie lepsze, 38% spodziewa się, że będzie tak samo (-), a 21% (-7), że sytuacja się pogorszy. 11% (+1) udzieliło odpowiedzi „nie wiem”.

Podobne, bardziej pozytywne nastawienie ankietowani wykazywali również w odniesieniu do przyszłości gospodarki światowej: 29% (+5) Europejczyków sądzi, że najbliższe 12 miesięcy przyniesie poprawę, 36% (-) spodziewa się, że będzie tak samo, a 24% (-6) – że będzie gorzej. 11% (+1) udzieliło odpowiedzi „nie wiem”.

Jeśli chodzi o oczekiwania w stosunku do gospodarki własnego kraju, to optymizm ankietowanych jest bardziej umiarkowany. Więcej Europejczyków uważa, że sytuacja nie ulegnie zmianie (37%, +1) lub że się pogorszy (31%, -3) niż że gospodarka ich kraju ulegnie poprawie (28%, +3). 4% (-1) udzieliło odpowiedzi „nie wiem”.

Większość ankietowanych (51%, +2) za największy problem w swoim kraju uważa obecnie bezrobocie; na drugim miejscu (40%, -2) wymieniano sytuację gospodarczą, a zarówno inflacja, jak i przestępczość zebrały po 19% głosów (odpowiednio -2 i +3). Jako najważniejsze dla siebie problemy ankietowani wymienili inflację (38%, bez zmian), sytuację gospodarczą (26%, bez zmian) oraz bezrobocie (20%, -1).

W odpowiedzi na pytanie, kto dysponuje największym potencjałem rozwiązania problemu kryzysu, 22% (+2) ankietowanych wskazało Unię Europejską, a 19% (+7) – władze krajowe. Kolejne miejsce zajęła tu grupa G20 (18%, -2), która od wiosny spadła na trzecie miejsce, wyprzedzona przez władze krajowe.

Za działania mogące trwale napędzać wzrost gospodarczy Europejczycy uważają: stymulowanie badań i innowacji w europejskim przemyśle (31%), wspieranie przyjaznych dla środowiska metod produkcji towarów i usług (30%), wspieranie rolnictwa (27%) oraz zachęcanie do zakładania przedsiębiorstw (25%).

Wskaźniki odzwierciedlające zaufanie do instytucji europejskich utrzymują się na stałym poziomie. Ogólnie 50% (+2) obywateli UE wyraża zaufanie do Parlamentu Europejskiego, podczas gdy 33% (-3) nie pokłada swojego zaufania w tej instytucji. 46% (+2) obywateli UE uważa, że Komisja Europejska jest godna ich zaufania, podczas gdy 32% (-2) tak nie sądzi.

Większość Europejczyków (53%, bez zmian) nadal uważa, że członkostwo w UE jest dla ich kraju dobre, a 57% (+1) sądzi, że przyniosło ich krajowi konkretne korzyści.

W porównaniu z jesienią 2007 r. opinie na temat tego, jak funkcjonuje demokracja, zdają się odwrócone. 53% (-5) ankietowanych jest zadowolonych z tego, jak funkcjonuje demokracja w ich kraju, natomiast 54% (+2) wyraża satysfakcję ze sprawności demokracji w Unii Europejskiej. Dwa lata temu więcej respondentów zadowolonych było z demokracji na poziomie krajowym (58%) niż z demokracji na poziomie UE (52%).

Badanie standardowe Eurobarometru zostało przeprowadzone w formie wywiadów osobistych przez TNS Opinion & Social. W wywiadach, prowadzonych w okresie od 23 października do 18 listopada 2009 r., udział wzięło 30 238 osób. Badanie standardowe Eurobarometru przeprowadza się dwukrotnie w ciągu roku: wiosną i jesienią.

Wstępne wyniki dostępne są na stronach:

http://ec.europa.eu/public_opinion/index_en.htm

Opracowała:
dr Magdalena Skulimowska⁴

---

⁴ Na podstawie informacji Komisji Europejskiej i Przedstawicielstwa Komisji Europejskiej w Polsce.